

19 | 23
20 | 23

Fortid Fremtid Fusion

K | I
D | M

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

5

Forbundet Kultur og Informations historie:
Historiske nedslag, vigtige beslutninger og sjove anekdoter fra forbundets 100 år.

INDHOLD

36

Hvilken vej skal vi gå?
I 2021 fik KI's hovedbestyrelse i opdrag at undersøge mulighederne for en fusion efter flere års bekymrende medlemsudvikling.

40

Om forhandlingsbordet
Interview med KI's formand, direktør og DM's Fusions- og Organisationschef, der deltog i forhandlingerne om fusionen mellem KI og DM.

32 Sagt af medlemmerne om fusionen

34 100-årsjubilæum »uden gravøl, tak!«
Forbundets jubilæum blev fejret med reception og stor medlemsfest.

44 Medarbejder i en fusionsproces

Valgte formænd

- 1923 Valdemar Holst
- 1926 Carl Thomsen
- 1932 Erik Ebstrup
- 1937 Erhard Emil Bremerstent
- 1949 Oluf Abitz
- 1954 Preben Kirkegaard
- 1957 V. Nedergaard Pedersen
- 1962 Poul Daugaard
- 1965 Birger Knudsen
- 1968 Leif Thorsen
- 1970 Jan Østergaard Berthelsen
- 1974 Birte Thornæs
- 1978 Leif Thorsen
- 1979 Jan Østergaard Berthelsen
- 1980 Lone Hansen
- 1986 Johannes Balslev
- 1988 Ole Jall
- 1992 Elsebeth Tank
- 1995 Anja Rasmussen
- 1998 Jakob Winding
- 2005 Pernille Drost
- 2015 Tine Segel

NB: Der findes ikke én samlet oversigt over alle forbundets formænd, så denne liste er sammensat ud fra formandsvalg ved generalforsamlinger. Derfor figurerer kun de formænd, der blev valgt ved disse lejligheder.

Formand for forbundet 1956:

”Mon for øvrigt nogen stand i Folketinget har høstet så megen anerkendelse og lovprisning som os!”

KI's 100 år er historien om et fagforbund, hvis medlemmer helt fra start har dyrket det faglige fællesskab, værnet om deres faglighed og brugt deres stemmer – over for hinanden, i den offentlige samtale og i deres medlemsskrift.

Over 135 arkivkasser, referater fra generalforsamlinger og mere end 1.000 af forbundets medlemsblade er fundamentet for de næste siders nedslag i forbundets historie.

Læs, hvordan organisationen, der startede som en gruppe i Danmarks Biblioteksforening, gennem hele sin levetid har fusioneret, samarbejdet og udviklet sig på sin vej mod større fællesskaber, en stærk faglig stemme og mest mulig indflydelse.

Illustration Pernille Mühlbach

Jvfr. "det kompilatoriske hovedbrud"

- BFs arkiv

"Hvorfor der er så mange B'er - jamen det er da, fordi foreningen får så mange breve..."

I 1970'erne var forbundets arkiv jævnligt på dagsordenen, fordi det var stort og rodet - et »kompilatorisk hovedbrud«. I et notat fra arkivet beskrives det, hvordan eksterne konsulenter, som blev hyret til at hjælpe med at sortere arkivet, »foretrak ikke at lade høre fra sig, når de fik indsigt i omfanget af opgaven«. Senere blev arkivet afleveret til Arbejdermuseet, hvor det ligger i dag.

Bibliotekspersonalet organiserer sig

I 1923 bliver de første frø til Forbundet Kultur og Information sået. Det sker på Danmarks Biblioteksforenings årsmøde.

Danmarks Biblioteksforening (DB) blev oprettet i 1919 for at samle bibliotekarstanden efter flere års splittelse i især spørgsmålet om statens rolle i biblioteksudviklingen. Med DB fik standen en samlet faglig stemme ind i arbejdet med den første bibliotekslov, som de var med til at udforme, og som blev vedtaget 1. april 1920.

Men allerede i 1922 udtrykte en gruppe biblioteksansatte frustration over, at den faglige stemme ifølge dem ikke altid repræsenterede bibliotekspersonalets. Derfor tog de initiativ til at samle personalet i Gruppe C – Gruppe A var de store biblioteker, Gruppe B var de små. Gruppe C fik navnet **Biblioteksfunktionærernes Sammenslutning**, også omtalt Danske Biblioteksfunktionærers Sammenslutning, på 81 medlemmer. Den sammenslutning blev senere til Forbundet Kultur og Information. DB's bestyrelse var ikke enige om at give lov til oprettelsen af Gruppe C – for kunne det ikke minde om en fagforening? Men på den anden side var det vel en fordel, at personalet organiserede sig inden

for DB, som jo også repræsenterede arbejdsgiver. Og var det i øvrigt ikke lidt urealistisk - argumenterede visse bestyrelsesmedlemmer ifølge referatet - at forestille sig, at der blev taget initiativ til en fagforening i »så fredelig en verden som biblioteksverden?« Konklusionen blev, at personalet fik lov at organisere sig, og til den konstituerende generalforsamling »frarådede« formanden Valdemar Holst, »at give Sammenslutningen Karakter af en Fagforening«. Heller ikke bibliotekspersonalet var interesseret i fagforeningsspørgsmål på det tidspunkt. I stedet drøftede de ting som, at biblioteksbestyrelserne blandede sig for meget i personalets arbejde. For eksempel delte et medlem på et møde, at en biblioteksbestyrelse havde

nægtet biblioteket indkøb af Martin Andersen Nexø's værker, fordi bestyrelsesmedlemmer mente, at værkerne »var for dårlige«. Med sammenslutningen krævede og fik bibliotekspersonalet en større stemme, der kunne tale deres sag, og mere indflydelse og respekt for deres faglighed.

Gruppe C fik tre pladser i DB's hovedbestyrelse og sin egen bestyrelse på tre personer med formand Valdemar Holst, der også var næstformand i DB's hovedbestyrelse. Nu var bibliotekspersonalet sikret større repræsentation og mere direkte indflydelse på beslutninger, ligesom de fik deres eget forum til videndeling og netværk.

Vidste du...

I 1925 udkom en oversigt over alle danske biblioteksansatte med oplysninger som navn, fødselsår og stilling, men også civilstand og forældres navne og erhverv.

BIBLIOTEKSFUNKTIONÆRERNES SAMMENSLUTNING

EFTER Opfordring fra nogle Bibliotekarer og Assistenters har Biblioteksfunktionærerne ved de statsunderstøttede offentlige Biblioteker dannet en Sammenslutning, til hvis Repræsentanter er valgt Bibliotekar Vald. Holst, Assistent Frk. A. Baumann og Bibliotekar J. H. Landt.

Disse skal sammenkalde til konstituerende Generalforsamling forud for Aarsmødet og fremsætte Forslag til Love. Kontingentet er 2 Kr. Bibliotekarerne Hvenegaard Lassen og Jakob Petersen er Revisorer.

BIBLIOTEKSFUNKTIONÆRERNES SAMMENSLUTNING

afholder konstituerende Generalforsamling i Aarhus (Hotel Regina) Fredag d. 15. Juni Kl. 12. Dagsorden i Henh. til Lovene.

AGNES BAUMANN. VALD. HOLST. J. H. LANDT

BIBLIOTEKSFUNKTIONÆRERNES SAMMENSLUTNING

afholdt konstituerende Generalforsamling i Silkeborg d. 15. Juni. Bremerstent, Rønne, valgtes til Dirigent. Holst, Næstved, aflagde Beretning og fremhævede herunder, at Funktionærerne i flere Tilfælde havde savnet Lejlighed til at gøre deres Mening gældende. Han fraraadede at give Sammenslutningen Karakter af en Fagforening og betoned, at det foreliggende Forslag til Love havde faaet saa bredt et Grundlag, at alle kunde være med. Under den paafølgende Diskussion udtalte Thomsen, Esbjerg, og Hvenegaard Lassen, Vejle. Ønsket om at finde en Form for Samarbejde med Bibliotekssamtundet i København.

Derefter behandledes Lovforslaget. Bestyrelsesmedlemmernes Antal sattes til 3, som vælges ved Urastemning. Medlemsbidraget er 4 Kr.

Til Forhandlingerne paa Aarsmødet med Danmarks Biblioteksforening og De større Bibliotekers Sammenslutning valgtes den foreløbige Bestyrelse som Udvalg.

Den nuværende Bestyrelse er Bibliotekar V. Holst, Næstved (Formand), Biblioteksassistent Frk. A. Baumann, Frederiksberg, og Bibliotekar Bremerstent, Rønne. Til Revisorer er valgt Frk. Hørding og Bibliotekar Hvenegaard Lassen, Vejle.

Det første konstituerende hovedbestyrelsesmøde fandt sted i Reginabygningen i Århus i 1923.

Uddrag fra Danmarks Biblioteksforenings tidsskrift, Bogens Verden, i 1923.

19 | 30

19 | 40

Stærkere faglig stemme

130 biblioteksansatte er i 1931 medlemmer af Gruppe C, efter at to biblioteksforeninger for henholdsvis provinsens og Storkøbenhavns biblioteker har meldt sig kollektivt ind. Foreningerne har stadig hver sin bestyrelse og generalforsamling, men Gruppe C repræsenterer dem samlet ind i DB. For at øge lønmodtagerperspektivet oprettes i 1934 yderligere et Fællesråd med DB's nyoprettede Gruppe D for de videnskabelige bibliotekers personale.

På dagsordenen kommer nu spørgsmålet om løn, for hvorfor var det kun biblioteksledernes løn, der var begyndt at nærme sig folkeskolelærernes? Medlemmerne mente, at et lønløft måtte til for hele personalegruppen for at anerkende hvervet og fagligheden. Derfor blev det taget op i DB's hovedbestyrelse. Men selvom Gruppe C havde tre pladser i hovedbestyrelsen, havde biblioteksbestyrelserne og ledere stadigvæk stort flertal, og de diskuterede igen, hvor meget de skulle strække sig for på den ene side at imødekomme lønmodtagernes ønske og på den anden side ikke puste yderligere til en fagforeningsånd. Denne gang endte det med en henstilling – frem for et krav – til bibliotekerne om at hæve personalets løn. Lønforhandlingerne i de omkringliggende år og forbundets senere analyser af henstillingens reelle konsekvenser afslører, at henstillingen ikke havde

nogen nævneværdig positiv effekt på personalets løn.

Første fagforeningsaktiviteter og selvstændighed

Frygten for »fagforeningsånd« viste sig at være begrundet. I 1934 skiftede Gruppe C navn fra Biblioteksfunktionærernes Sammenslutning til **Bibliotekar-Sammenslutningen for Folkebibliotekerne** (bindestregen forsvandt efter nogle år). De nedsætter et Funktionær-udvalg med lovfæstet forhandlingsret i alle tjenstlige og økonomiske spørgsmål og med ret til at træffe bindende aftaler på medlemmernes vegne – for alle undtagen medlemmerne i Storkøbenhavn, hvis forhandlingsret lå hos kommunale organisationer. Diskussioner om at blive en selvstændig fagforening begynder at spire nogenlunde samtidig, men uden at det i første omgang bliver til noget.

Til gengæld begynder sammenslutningen i 1936 at udsende stencilerede meddelelser til medlemmerne, og i 1939 bliver det til medlemstidsskriftet *Bibliotekaren*. DB's hovedbestyrelse er ikke begejstrede, for foreningen har jo allerede et foreningstidsskrift, men Gruppe C's bestyrelse nægter at nedlægge *Bibliotekaren*, og kompromisset blev, at »kun indhold, der alene var relevant for lønmodtagerne« måtte tages med. Alt, hvad der kunne siges at have relevans for hele standen, var reserveret til foreningstidsskriftet *Bogens Verden*.

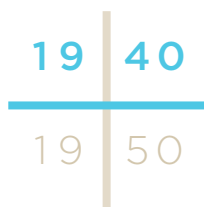
Foto Vagn Hansen/Ritzau Scanpix

1930

Indtil 1937 måtte kun bibliotekslederen kalde sig bibliotekar, resten af bibliotekspersonalet havde titler som underbibliotekar eller biblioteksassistent. Men i 1937 bruger bibliotekspersonalet deres hovedbestyrelsespladser til at sætte spørgsmålet om titler til debat på årsmødet. Der blev det vedtaget, at alle med en statsanerkendt bibliotekaruddannelse fremover måtte kalde sig bibliotekar.

”Man sad med en mærkelig
Følelse af Utryghed og Usikkerhed,
trykket, som man var, af Krigs-
situationen og af de hjemlige
Aprilbegivenheder.
Naa, Generalforsamlingen
fandt dog hurtigt sig selv...”

Bibliotekar L. Købke Rimmer
om stemningen på Danmarks
Biblioteksforenings årsmøde, 1940

Biblioteket i en verdenskrig

Første del af årtiet var – som i resten af samfundet – stærkt påvirket af 2. verdenskrig. Bibliotekerne fik besked på at fastholde hidtidige åbningstider, fordi borgerne kunne samles om lyset på bibliotekerne i stedet for at tære på egne resurser, hvilket altså i sidste ende gavnede samfundet mest. En politisk betænkning fastslog, at biblioteket i denne ekstraordinære situation ikke kun skulle forstås som kulturinstitution, men også »et led i den offentlige forsyning«.

Og borgerne strømmede til. 200.000 lånere kom til i løbet af besættelsen, og *Bibliotekaren* rapporterede om borgere, der havde forsøgt at låne 80 forskellige værker, men måtte stille sig tilfreds med fagbøger om kabaler for at »have noget at få tiden til at gå med«. De mange udlån sled ekstraordinært på samlingen, der ikke voksede med samme hastighed, og det blev en mærkesag at sikre statsstøtten til bibliotekerne, selvom samfundet var i en sparetid.

Kritik af bestyrelsen

Men derudover stod kampen for

forbedring af løn og vilkår stille – noget, som formand for Gruppe C, Erhard Emil Bremerstent, kommenterede i *Bibliotekaren* i en notits i 1940/1941, og som provinsforeningens bestyrelse også beklagede overfor dens medlemmer året efter. Men indrømmelserne lod ikke til at være nok: Til et medlemsmøde i 1944 rettede et medlem en skarp kritik mod bestyrelsen, som han mente, »trådte vande« og arbejdede »for nedrullede gardiner«.

»Dét, at Bestyrelsen har Forhandlingsretten paa vores Vegne, betyder ikke, at vi har givet den diktatorisk Fuldmagt«, sagde han og måtte senere offentligt beklage sin »aggressive tone« over for bestyrelsen.

Bestyrelsen for Gruppe C tog imidlertid kritikken til sig og oprettede udvalg for både løn, normering og revision af biblioteksloven. Det førte til nye diskussioner om, hvorvidt man kunne få mere indflydelse ved at melde sig ud af DB. For i hovedbestyrelsen havde arbejds-giverne jo flertal, hvilket betød, at lønmodtagerne sjældent lykkedes med at få deres forslag vedtaget. Men frygten

for at blive sat helt uden for indflydelse fyldte for meget, og det blev vurderet, at det endnu ikke var tid.

Neutralitet og ”tysksindet” medlem

Krigen gav også anledning til diskussion af biblioteket som demokratisk og neutral videninstitution. For måtte biblioteket – og bibliotekaren – tage stilling? Spørgsmålet blev diskuteret til medlemsmøder og i *Bibliotekaren*, og Gruppe C's bestyrelse henstillede medlemmerne til at følge Justitsministeriet, som udsendte plakater om at være forsigtig med sine udtalelser. Bestyrelsen lagde vægt på at forholde sig neutralt

Tjenestemand!

**Man lægger vægt paa Deres
Udtalelser, fordi
Du er Tjenestemand.**

**Vær derfor særlig forsigtig
med hvad Du siger.**

Citat fra plakat fra Justitsministeriet.

Fejring af Danmarks befrielse på Rådhuspladsen i København 1945.
Foto Sven Gjørting/Ritzau Scanpix

Lønningslov 1946

Efter befrielsen gik bestyrelsen med fornyede kræfter ind i arbejdet med at løfte bibliotekernes løn og få den op på niveau med folkeskolelærernes. Lønningsloven for offentligt ansatte i 1946 gav stor tilfredshed hos bestyrelsen, fordi den understøttede bibliotekernes lønoverenskomst og -vedtægter og endelig lagde lærerlønnen til grund for bibliotekernes aflønninger.

19 | 40

19 | 50

og skrev blandt andet: »I en snæver hjemlig Kreds eller inter colleges, kan vi jo tage Revanche!« i *Bibliotekaren*.

Spørgsmålet om neutralitet var også omdrejningspunkt i en medlemssag om tyskfødt Mette Hansen Berg. Hun forlod en stilling som ledende børnebibliotekar i 1943 for at flytte tilbage til Sønderjylland og blev ansat ved Flensborg folkebibliotek og udmeldt af Gruppe C. Efter befrielsen blev hun interneret af den danske modstandsbevægelse, men løsladt få måneder senere uden nogen »betydelige sigtelser« mod sig. Året efter søgte hun om at blive genoptaget i Gruppe C, så hun atter kunne virke som bibliotekar i Danmark, men bestyrelsen var betænkelig og bad hende trække sin ansøgning tilbage. Få år efter prøvede hun igen og foreslog at løse sagen ved voldgift, hvilket fik bestyrelsen til i stedet at nedsætte et udvalg, der skulle »blotlægge hendes forhold under besættelsen«. Konklusionen blev – selvom forbundets arkiv afslører breve fra medlemmer, der påstår at vide det modsatte – at Mette Hansen Berg ikke havde taget job i Tyskland af politiske årsager. Tværtimod blev hun beskrevet som »politisk naiv og uinteresseret«, og det blev understreget, at hendes »dadelagtige« handlinger skyldtes hjemve.

Derfor så man ingen grund til, at hun, der allerede havde været udelukket fra sit hverv i tre år, skulle straffes yderligere. Hun blev genoptaget i januar 1949, men hun nåede aldrig igen samme karrieremæssige status i Danmark som inden krigen.

5. MAJ 1945

Naar dette Nummer af vort Blad kommer Medlemmerne i Hænde, har vi forlængst baade opnaaet og fejret den Frihed, der var vort alt overskyggende Ønske de fem lange Mærkeaar, Besættelsen varede, og vi har i den forløbne Tid ved mange Lejligheder, ved Møder og Fester, i Blade og Tidsskrifter, givet Udtryk for de mangfoldige Følelser og Tanker, der stormede ind paa os i denne mærkelige Maj Maaned, der blev saa enestaaende i vor Historie. — — Men vi vil ikke udsende »Bibliotekaren« efter de mørke Dages Ophør uden at tænke paa alle dem, der maatte lide under Tyskernes Overgreb. Vi vil særligt mindes de to Bibliotekarer, der kom i tysk Fangenskab og her afgik ved Døden og saaledes gav Livet som Indsats for deres Land:

Bibliotekarerne

Christian Bernhard Kinch

og

Erik Schøtler Nielsen.

Ære være deres Minde.

Under krigen døde to medlemmer af Gruppe C i koncentrationslejre, Christian Bernhard Kinch og Erik Schøtler Nielsen, og Bibliotekarsammenslutningen oprettede en mindefond i deres ære. I 1990 blev fonden slået sammen med DB's Professor Steenbergs Fond fra 1935 og blev til Stipendiefonden, som Bibliotekarforbundet lukkede i 2018.

Bibliotekardagen

Blev vedtaget i 1949, da medlemmerne »savnede mulighed for at diskutere faglige problemer på andre måder end indtil nu« – hvor det foregik i »højest et par timer mellem andre møder i et for lille lokale, hvor man sidder næsten på skødet af hinanden, og hvor en »talerstol« i sidste øjeblik må fremtrylles ved hjælp af omvendte ølkasser«. Første bibliotekardag blev afholdt i 1950. Citaterne er fra årsmødereferatet trykt i *Bibliotekaren* 1949.

Nyt navn og fusion

Efter flere forkastede forslag og megen debat ændrer Bibliotekarsammenslutningen for Folkebibliotekerne navn i 1952 til **Bibliotekarforeningen for Folkebibliotekerne** (i daglig omtale: **Bibliotekarforeningen**) i anledning af, at de to bibliotekarforeninger, der var kollektivt tilmeldt Gruppe C, fusionerer.

Op til fusionen var medlemmer af provinsforeningen bekymrede for, om fusionen ville skade deres kamp for bedre vilkår – for måske ville københavnernes, hvis forhandlingsret lå uden for sammenslutningen, modarbejde provinsbibliotekarernes lønkamp? Men formanden, Oluf Abitz, slog fast, at gode vilkår hos én gruppe som regel spreder sig til andre, hvorfor københavnernes også ville være motiverede til at kæmpe provinsbibliotekarernes kamp – og, tilføjede formanden, det var vigtigt, at medlemmerne lod »det faglige ben« veje lige så tungt som det fagforeningsmæssige: Det var ifølge ham indiskutabelt, at kampen for fagets berettigelse var bedst kæmpet sammen. Derudover ville fusionen gøre, at nogle af københavnernes, der ikke var kommunalansat, fik overført deres forhandlingsret til Bibliotekarforeningen. Andre blev opfordret til at melde sig ind i deres forhandlingsberettigede organisationer og fik deres kontingent betalt af Bibliotekarforeningen, som til gengæld fik netværk og mere indflydelse

i organisationerne. Med denne løsning nåede man en milepæl: Nemlig at alle bibliotekarer ansat ved folkebiblioteker eller tilhørende institutioners forhandlingsret lå hos enten Bibliotekarforeningen eller steder, som Bibliotekarforeningen havde god kontakt til.

Det sidste og mere langsigtede mål med sammenlægningen var at slå sig sammen med de videnskabelige bibliotekarer – men det var endnu ikke tid, mente bestyrelsen (de to foreninger fusionerer først i 1975).

Det endte med overvældende tilslutning til fusionen fra både Storkøbenhavns- og provinsforeningen, og der var ifølge referater fra de sidste selvstændige bestyrelsesmøder ingen »begravelssesstemning«, men blot »forventningens glæde«.

Kold krig og politiske medlemmer

Også i 1950'erne kom medlemmers politiske overbevisninger på dagsordenen. Denne gang var det overbibliotekar i Kolding Ida Bachmann – der også i

”Politisk uligevægt” til generalforsamlinger

En »ubehagelig« tone og stemning mellem »de stærkt venstreorienterede og de øvrige medlemmer« dominerede generalforsamlingerne i 1950'erne, skriver senere formand Leif Thorsen, der selv var til stede, i sine noter om forbundets historie. *Bibliotekaren* beretter ifølge ham ikke retmæssigt, præcis hvor ubehageligt det var, men i GF-referatet 1957 nævner et andet medlem også den »politiske uligevægt« i sit argument om at indføre flere urafstemninger om vigtige beslutninger – ifølge ham var der mange, der var politisk uenige med den »store skare af venstreorienterede medlemmer«, og som ikke dukkede op til generalforsamlingen af samme årsag. Derfor ville urafstemning være »en demokratisk vinding«, argumenterede medlemmet. Af referatet fremgår også, at flere medlemmer protesterede mod hans udlægning, men at forslaget blev vedtaget.

19 50

19 60

Vidste du, at civilstand havde indflydelse på årslønnen i 1950'erne?

→ 1930'erne havde skabt debat i DB's fagblad *Bogens Verden*, hvor hun skrev, at kvindelige bibliotekarer skulle »forsvare biblioteksarbejdet som det kvindearbejde, det nu engang er«.

Efter et besøg i Korea, der efter 2. verdenskrig var blevet delt i to besættelseszoner, udtalte Ida Bachmann sig kritisk både i russisk radio og til dansk presse om USA's behandling af civilbefolkningen. Det fik flere – også medlemmer af Bibliotekarforeningen – til at kræve hende afskediget, mens andre krævede, at hun blev nægtet indkøb af sovjetvenlige bøger til bibliotekets samling. Bestyrelsen med formand Oluf Abitz meldte ud, refereret i *Bibliotekaren* i 1951, at Gruppe C (der endnu ikke havde skiftet navn til Bibliotekarforeningen):

»... ikke kan godkende afskedigelser og ansættelser eller andre mulige særforholdsregler, som udelukkende er begrundet i vedkommendes politiske anskuelse. Det må i hvert enkelt tilfælde være en forudsætning, at kvalifikationerne og udførelsen af det arbejde, der er en pålagt, er det afgørende. Vi vil overalt, hvor disse betingelser ikke opfyldes, skride ind og om fornødent tage en tjenestemandssag på spørgsmålet«.

Og: »Når der er fremkommet uansvarlige udtalelser om, at en vis kategori af

uønskede bøger ikke må være tilgængelige i de offentlige biblioteker, må vi henholde til bibliotekslovens klare bestemmelser om alsidighed. Bibliotekarsammenslutningen vil overalt, hvor man under dække af politisk nødvendighed vil indføre nogen form for censur, protestere mod en sådan indskrænkning i åndsfriheden. De danske folkebiblioteker er frie oplysningsinstitutioner, hvor der må være adgang til en alsidig meningsudveksling, og vi vil til enhver tid værne herom«.

I modsætning til tidligere mente bestyrelsen altså ikke, at medlemmets personlige politiske holdning skulle begrænse hendes professionelle arbejde som bibliotekar, og samtidig slog man fast, at man var imod censur på bibliotekerne. Især spørgsmålet om censur på bibliotekerne kommer på dagsordenen flere gange og i forskellige former gennem forbundets historie.

Tilslutning til FTF

I 1954 optages Bibliotekarforeningen i Fællesrådet for Danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, FTF, der var oprettet som et politisk neutralt modstykke til De Samvirkende Fagforbund, senere LO. FTF opfordrede medlemsorganisationerne til at opbygge en større reservefond til

eventuelle fremtidige konflikter, noget, Bibliotekarforeningen usædvanligt nok slet ikke havde. På grund af dette og ansættelsen af en sekretær steg medlemmernes kontingent fra 5 til 8 kroner om måneden. På generalforsamlingen udtrykte flere medlemmer stor tilfredshed med bestyrelsens arbejde. Medlemskabet af FTF gavnede også foreningen, fordi FTF tilbød assistance med foreningstekniske og -juridiske spørgsmål - hvilket Bibliotekarforeningen flere gange gjorde brug af.

Lønudvikling

I 1951 og 1953 udkommer fra politisk hånd økonomiske vejledninger til lønninger af henholdsvis bibliotekarer og børnebibliotekarer. Bibliotekarforeningen havde håbet på en reel lønningslov i forbindelse med bibliotekslovsrevisionen i 1950, men blandt andet fordi bibliotekarstanden var så relativt beskedent, blev det i stedet til vejledninger. Især bibliotekarernes (bund)løn fik et løft, forstærket af lærerlønningsloven i 1958. Sideløbende opnåede Bibliotekarforeningen en ny standardoverenskomst, som især forbedrede medlemmernes haltende pensionsvilkår, der på et stigende antal biblioteker blev konverteret til tjenestemandspension efter statens regler.

Danmarks Biblioteksskole

I 1956, efter ti års arbejde, lykkedes endnu en af Bibliotekarforeningens mærkesager, nemlig etablering af en selvstændig biblioteksskole, der endda havde to uddannelser, sektion I til folkebibliotekar og sektion II til videnskabelige bibliotekar. Bibliotekarforeningens formand, Preben Kirkegaard, gik af og blev skolens første rektor. Inden han gik af, skrev han i årsberetningen om begivenheden: »Mon for øvrigt nogen stand i Folketinget har høstet så megen anerkendelse og lovprisning som os!«

Oversigt over årslønninger fra 1956 viser, at kategorien »gift« havde en grundløn på 3300 kr., mens »ugift« afhængig af alder lå på 3720 kr. og 4140 kr.

1950

I 1957 stemte generalforsamlingen om et engangskontingent til efterbetaling af en nyansat sekretærs løn. Debat om rimeligheden heraf stoppede, da et medlem påtalte det »absurde« i foreningens kamp for bedre lønvilkår for medlemmerne og samtidig diskuterede medarbejdernes ditto. Forslaget blev enstemmigt vedtaget.

Eengangskontingentet af efterbetalingen inddrives. Tænkt og tegnet af Erik Drehn - Knudsen.

EDK -58

Kun bibliotekarer i Bibliotekarforeningen

En fejlurdering af det fremtidige behov for bibliotekarer gav (især børne)bibliotekarmangel i slutningen af årtiet. Muligvis derfor blev der ansat ikke-bibliotekaruddannede i bibliotekarstillinger, som så søgte om optag i Bibliotekarforeningen. Bestyrelsen fastholdt 1937-beslutningen: Bibliotekar var man kun, hvis man havde en statsanerkendt bibliotekaruddannelse – og foreningen optog kun bibliotekarer. Bestyrelsen henstillede til bibliotekslederne om at stoppe denne ansættelsestendens og opfordrede tillidsrepræsentanterne til at henvende sig, hvis de oplevede, at det alligevel skete.

19 | 60
19 | 70

Bibliotekar, enkemand

33 år, 163 cm høj, søger bekendtskab med jævnaldrende eller lidt yngre kvindelig kollega, som kunne tænke sig at blive moder for en dreng på to og et halvt år. Interesse for kunst, litteratur, musik, politik og friluftsliv ønskelig. Det samme gælder rent menneskelige kvaliteter som kritisk sans, sindsro, frisind og livsglæde. Skriv og fortæl om Dem selv. Billet mrk. 1961:4 til bibliotekarforeningens kontor.

Medlemsindlæg varierede bredt i emner - her et mere kuriøst et af slagsen fra Bibliotekaren 1961, nr. 4. Hvad der videre hændte har ikke været muligt at opstøve.

Pionertiden er forbi

Som i mange andre sammenhænge rimer 1960'ernes Bibliotekarforening på ungdomsoprør og autoritetsopgør.

Højkonjunktur og god økonomi var godt for kulturlivet i Danmark, og bibliotekets rolle i udbredelsen af kulturlivet til hele den danske befolkning blev slået fast med oprettelsen af Ministeriet for Kulturelle Anliggender i 1961. Her hørte bibliotekerne til, og i 1964 kom bibliotekslovsændringen, der indførte fri låneret, pålagde kommuner med over 5.000 indbyggere at få et bibliotek med en biblioteksuddannet leder og føjede til formålsparagraffen, at bibliotekerne ikke blot skulle fremme oplysning og uddannelse, men også kulturel aktivitet.

Den øgede anerkendelse betød også ændringer af uddannelsen i en mere teoretisk retning, et arbejde, som Bibliotekarforeningen havde været med til at påvirke og var godt tilfredse med. Udviklingen i samfundet og den politiske anerkendelse af bibliotekerne betød også, at der i bibliotekarkredse blev talt om, at »pionertiden« og »biblioteks-sagen med stort B« var ved at være forbi. I stedet mente man, at man skulle til at kæmpe for anerkendelse

af bibliotekarerne. Det skulle være slut med forestillingen om bibliotekarfaget som et »særligt hverv« - der blev brugt til at underkende bibliotekarernes vilkår og rettigheder som det, de »nu engang og først og fremmest« var, nemlig lønmodtagere.

Og hvilken lønmodtager med respekt for sig selv var organiseret i samme forening som sin arbejdsgiver? For kunne Danmarks Biblioteksforening (DB) ikke siges at være netop det, en arbejdsgiverforening? Det var især de yngre bibliotekarer, der rejste denne debat om identitet og begyndte at forholde sig kritisk til især tilhørsforholdet til DB. Der kom yderligere brænde på deres bål af utilfredshed, da DB nægtede gruppen at skifte navn til bare **Bibliotekarforeningen** (uden tilføjelsen »for folkebibliotekarer« - det lykkedes dog i 1968, og samtidig slog forkortelsen BF også igennem). Og bålet slog ud i lys lue, da DB foreslog vedtægtsændringer om et repræsentantskabssystem, som ville betyde, at bibliotekarerne - der i antal var størst - ville få indskrænket deres

(ifølge de yngre bibliotekarer: i forvejen knappe) indflydelse.

Ungdomsoprør og en selvstændig fagforening

Det var ikke kun DB, som den yngre generation af bibliotekarer havde set sig sur på. Også bibliotekslederstillingen blev kritiseret, og der blev sat spørgsmålstegn ved, om biblioteket som arbejdsplads overhovedet kunne siges at være demokratisk.

Bibliotekslederne forsøgte at tage til genmæle ved at danne deres egen undergruppe i BF, men først i 1965 lykkedes det lederne og bestyrelsen at finde et format, der ikke var vedtægtsstridigt. Det førte prompte til, at de yngre bibliotekarer søgte om det samme - men da deres forslag til navn til undergruppen, »Yngre Bibliotekarer«, ikke indeholdt nogen faggrænse, blev det afvist som vedtægtsstridigt. Det gav intern splittelse blandt de yngre bibliotekarer, for kunne man opnå mere ved at organisere sig uden om BF og dermed undgå at skulle operere inden

for deres regler og vedtægter?

Det betød nu oprettelsen af to (ungdoms)grupper internt i BF, der ikke var vedtægtsstridige. De hed Gruppen af assisterende bibliotekarer og Gruppen af bibliotekarer i avancementstillinger, mens en gruppe medlemmer valgte at danne en forening uden for BF – som de gav navnet »Yngre Bibliotekarer« – dog uden, at de meldte sig ud af BF. Yngre Bibliotekarer samarbejdede tæt med de to BF-grupper, hvis primære arbejde og formål syntes at gå ud på at kritisere Bibliotekarforeningens bestyrelsesarbejde i bladet *Biblioteksdebat*, som Yngre Bibliotekarer oprettede til formålet, samt ved at skrive protester mod Bibliotekarforeningens officielle holdninger og udtalelser i forbindelse med biblioteksspørgsmål. Protesterne sendte de blandt andet til ministerier og andre instanser for at forsøge at forhindre Bibliotekarforeningen i at få indflydelse på beslutninger, de var uenige i.

Til generalforsamlingen i 1967 lykkedes det de yngre bibliotekarer at få tre repræsentanter valgt ind i Bibliotekarforeningens hovedbestyrelse. Hele den foregående hovedbestyrelse på nær én – som var en yngre bibliotekar – havde nedlagt deres mandater, fordi de oplevede mistillid fra generalforsamlingen. De tre repræsentanter for yngre bibliotekarer og resten af den nyvalgte hovedbestyrelse blev dog enige om at forsøge at samarbejde bredt på tværs af generationer, lyder det i referatet fra det første HB-møde efter generalforsamlingen. Men det lader til at have været lettere sagt end gjort – i løbet af det første år kunne medlemmerne jævnligt læse om intern splittelse i hovedbestyrelsen gennem såkaldte »mindretalsudtalelser«, hvor de tre yngre bibliotekarer med separate indlæg og udtalelser tog afstand fra hovedbestyrelsens officielle udmeldinger og kritiserede synspunkter eller beslutninger.

I Bibliotekaren 1967, nr. 1 bringes foto af Miss Library World. Barbara Barker vandt titlen som Miss Library World og er interviewet i The Assistant Librarian, Vol 60, No. 4 april 1967. Her står: »Barbara Barker er brunette, 36-24-36, med blå, grå øjne. Hun kan lide svømning, tennis og musik. Hendes far er også bibliotekar på Hackney (bibliotek i London, red.). Hun beskriver sine laster som at ryge og drikke (en smule)«.

Det endelige opgør fandt sted på generalforsamlingen året efter i 1968. Til den havde en række yngre bibliotekarer foreslået at slette Bibliotekarforeningens § 1, stk. 2 i vedtægterne og dermed udmelde Bibliotekarforeningen af Danmarks Biblioteksforening. Forslaget blev sendt til urafstemning, og selvom formand Leif Thorsen skrev, at flertallet i hovedbestyrelsen anbefalede et nej, lå resultatet klar den 16. december 1968: Ud af de i alt 1.160 indkomne stemmer, hvoraf fem var ugyldige, var der 634 JA-stemmer, 412 NEJ-stemmer og 109 blanke stemmer. Dermed var beslutningen om at melde Bibliotekarforeningen ud af Danmarks Biblioteksforening truffet. Ergo var den sidste generalforsamling for Gruppe C afholdt, og gruppen eksisterede nu ikke længere i Danmarks Biblioteksforening. Et kapitel i forbundets historie blev afsluttet. Et nyt skulle skrives.

»Biblioteksfolk er i almindelighed et særdeles hyggeligt og samtidig velopdraget folkefærd værd at være i stue med og værd at drøfte problemer og ikke mindst biblioteksproblemer med. Det har man da i hvert tilfælde syntes indtil for kun ganske få år siden... ja indtil man gennem de yngre bibliotekarers organ "Biblioteksdebat" – startet for tre år siden – fik om ikke en anden opfattelse så dog et klart bevis på, at der er visse biblioteksfolk, som har noget svært ved at holde kammertonen.«

Konflikten i Bibliotekarforeningen nåede også pressen, her kommenteret i en leder i Kristeligt Dagblad i 1967.

19 | 70

19 | 80

Forsiden af
første nummer af
Bibliotek 70.

Fra medvind til modvind med stormstyrke

Den blomstrende medlemsaktivitet

fortsatte ind i 1970'erne. Det kan læses af medlemmernes nye fagblad *Bibliotek 70*, der skulle afspejle det nye kapitel, forbundet indledte med udmeldelsen af Danmarks Biblioteksforening. Allerede i 1970 måtte budgettet dog revideres, for i løbet af de første 15 numre skrev mere end 100 medlemmer med indhold til bladet, som derfor hver gang blev cirka seks sider længere end budgetteret. Medlemmerne diskuterede alt fra boganmeldelser til BF's sekretariatsstruktur, brugen af ordet »dameoverbibliotekar« og spørgsmål om søndagsåbent og edb-projekter.

Også på andre måder voksede BF: I 1979 fik foreningen sin første fane. I 1976 konstaterede hovedbestyrelsen i sin beretning, at foreningens økonomi (efter flere kontingentforhøjelser) for første gang kunne beskrives som »rimelig«, og generalforsamlingen godkendte en opsparring til at købe egne lokaler – først realiseret over 10

år senere med Bibliotekarernes Hus på Frederiksberg.

Den politiske velvilje fra 1960'erne synes at fortsætte, og det samme gør bibliotekarefterspørgslen, der på et tidspunkt er anslået til 1.500 manglende bibliotekarer. Det får Ministeriet for Kulturelle Anliggender til at udarbejde en betænkning om fremtidens bibliotekarbehov med konklusionen, at efterspørgslen vil stige. Samtidig er der rift om pladserne på Danmarks Biblioteksskole, som udvider med filial i Aalborg i 1973 og samme år får lov at optage makskapacitet, der dog stadig kun er halvdelen af de i alt 600 ansøgere.

Men øget optag hjalp ikke på den akutte bibliotekarmangel, som BF i stedet havde forsøgt at løse ad alternative veje, for eksempel ved i 1968 at give dispensation til kommunerne til ansættelse af ikke-faguddannede bibliotekarer. Det stoppede allerede i 1970, fordi medlemmerne kritiserede beslutningen; de ville hellere være

underbemandede end uddelegere deres opgaver til det, de kaldte »ukvalificeret arbejdskraft«. Desværre viste det sig at være svært at trække dispensationerne tilbage, hvilket øgede frustrationen hos medlemmerne, efterhånden som de politiske vinde skiftede, og arbejdsløsheden blandt faguddannede bibliotekarer steg.

For selvom behovet for bibliotekarer var voksende, slår store besparelser på det offentlige personaleforbrug igenem fra 1974, og bibliotekerne begynder at holde igen med ansættelser. I 1975 kommer så en betænkning fra Folketingets kulturudvalg om, at bibliotekslovens krav om ansættelse af »faguddannede biblioteksledere i kommuner med over 5.000 indbyggere«, fremover skal ske ad frivillighedens vej. Indtil nu havde Bibliotekstilsynet, også på grund af bibliotekarmanglen, været gavmilde med tilladelser til dispensation fra kravet, men de dispensationer blev nu svære at inddrage.

Samme år oprettes Bibliotekarernes Arbejdsløshedsudvalg, BAU, og i 1977, da mere end 500 af foreningens 2.800 medlemmer er arbejdsløse, etableres »Længst-Ledig-Listen«, hvor ledige stillinger og vikariater gik til dem, der

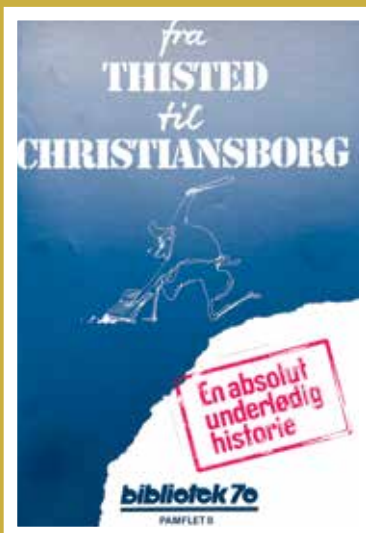
Vidste du...

at BIFF tidligere har heddet Foreningen af Fagligt Uddannede Tjenestemænd ved Statens Arkiver, Biblioteker og Museer – i en overgang forkortet til **FAFUTSABOM**.

Bibliotek 70 udgav 21 fagligt relevante og aktuelle pamfletter i perioden 1975-1994. Her et udvalg, der viser bredden af emnerne.

Censur i Thisted

6. december 1977 forbyder Thistedes kulturudvalg biblioteket at indkøbe Bent Hallers roman *Sabotage*, som udvalget anser for »underlødig«. Det får BF til at lægge sag an mod byrådet, og retten skal derfor tage stilling til, om bibliotekarerne eller byrådene har det afgørende ord i materialeindkøb. I 1979 taber BF sagen i Landsretten, der slår fast, at byrådet har den afgørende beslutning om bogindkøb på bibliotekerne. En bibliotekar fra Thisted Bibliotek opsiger sin stilling i protest, og fra forbundets beretning samme år lyder: »på længere sigt er den skabte situation uholdbar, ikke mindst fordi den fremmer tendenserne til censur i bogvalget«. *Bibliotek 70* udgiver samme år pamfletten 'Fra Thisted til Christiansborg – En absolut underlødig historie'.

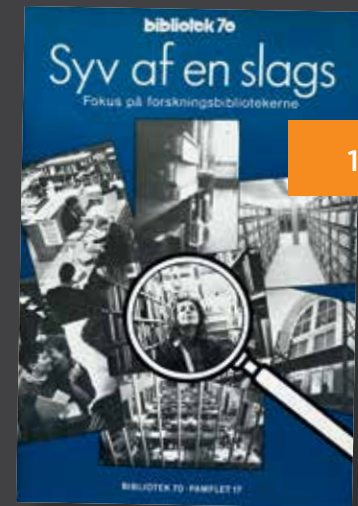

havde været arbejdsløse længst tid. Besparelserne blev tolket som en politisk vending fra 1960'ernes politiske velvilje over for bibliotekerne, men på trods af det holdt BF fast i identitets-skiftet fra »pioner« til »lønmotager«. Hovedbestyrelsen skriver for eksempel i årsberetningen 1976: »Det er en kendsgerning, at den høje faglige bevidsthed, som de allerfleste bibliotekarer har, ofte blokerer for en tilsvarende høj fagfor-eningsbevidsthed. Skal vi videre, er det nødvendigt at realisere den læresæt-ning, som blev udstukket i slutningen af 60'erne: Bibliotekararbejde er ikke et kald, det er et arbejde« og: »For BF er dette (beskæftigelsessituationen, red.) først og fremmest et spørgsmål om beskæftigelsesmuligheder for medlemmerne«. Prioriteringen afspejles også i nedsættelsen af udvalg, der skal undersøge bibliotekarers beskæftigelsesmuligheder i andre sektorer, for eksempel i det private. Det vender vi tilbage til.

Fusion og navneskifte

Midten af 1970'erne byder dog ikke kun på modvind. I 1975 lykkes et projekt, der har været år undervejs, nemlig fusionen mellem BF, Bibliotekarforeningen, og BIFF, Bibliotekarforbundet for Forsknings- og Fagbiblioteker. Startskuddet blev planerne fra politisk hånd om at sammenlægge sektionuddannelserne I og II på Danmarks Biblioteksskole – noget, det tog yderligere 10 år at realisere.

Fusionen blev vedtaget med stor tilslutning fra begge organisationer, som konstituerede sig som **Bibliotekarforbundet** (stadigvæk forkortet BF) i juni i 1975 og oprettede Statsgruppen i organisationen. Formanden for BF, Anja Rasmussen, skrev efterfølgende i sin leder: »Under de nuværende kulturpolitiske forhold er det uhyre vigtigt at etablere samarbejde på tværs af biblioteksverdenen. Det gør bibliotekarerne nu indadtill – og vi står rede til at manifestere dette samarbejde også udadtill«.

1970

19 | 80

19 | 90

Nye titler, men knæk i medlemskurven

Informationsteknologien udviklede sig med rivende hast, internettet lettede adgangen til viden mere end nogensinde før, og edb blev indført på bibliotekerne. Det førte til mere automatisering og selvbetjening. Kontorchef i Bibliotekstilsynet og efterfølgende Statens Bibliotekstjeneste, Morten Hein, har kaldt 1980'erne »et tiår, der vendte om på næsten alt i dansk biblioteksvæsen«. Det skyldes nok også de politiske beslutninger om den nye bibliotekslov i 1983. Op til loven var nedsat en kommission af Socialdemokratiet, der havde regeringsmagten, og hvor blandt andet BF havde plads, men regeringens endelige lovforslag faldt, og det blev i stedet Poul Schlüters Firkloverregering, der fik vedtaget en ny bibliotekslov, og den havde meget lidt tilfælles med kommissionens forslag. Af markante ændringer i den nye lov

var erstatning af det statslige driftstilskud med et bloktilskud. Minister for kulturelle anliggender Mimi Jakobsen (CD) konstaterede i en tale til Danmarks Biblioteksforenings årsmøde, at bibliotekerne ikke længere var statens ansvar, men kommunernes. Få år efter oplevede bibliotekerne

nedgang i både lånere og udlån, og Danmarks Biblioteksskole mærkede også den dalende popularitet og måtte i 1981 sænke optagelsesantallet efter flere år med ledige pladser. I 1985 slog skolen sektionsuddannelserne sammen til én fællesuddannelse med titlen »bibliotekar DB«.

Udvalgte plakater fra forbundet i 1980'erne – bl.a. fra Bibliotekets Dag, der første gang blev afholdt 1986.

Døssingprisen i 1983

Til forbundets 60-årsjubilæum i 1983 oprettes Døssingfonden efter bibliotekspioner Thomas Døssing med formålet at uddele Døssingprisen på 10.000 kr. (i 2021: 25.000 kr.). Første prismodtager var Ingerlise Kofoed (SF), daværende formand for Folketingets Kulturudvalg. I begrundelsen lød, at hun havde sørget for: »[...] at den i juni 1983 vedtagne lov om folkebiblioteker ikke blev helt så uforpligtende og diffus, som firkloverregeringen oprindelig lagde op til«.

ST
IG
TEN

FRIHED · LIGHED · BIBLIOTEKER

Det er din
afgørelse

Stem nej til nedskæringer
på kulturområdet og i
den offentlige sektor

Stem for ytringsfrihed
og retten til arbejde

Bibliotekarforbundet

Første formandsopgør i 1989

For første gang i forbundets historie blev formanden – Ole Jall – udfordret i 1989. Ole Jall vandt opgøret, men udfordringen blev omtalt positivt også af formanden, der i flere år havde efterspurgt mere medlemsengagement. I 2005 udfordrede og vandt Pernille Drost formandsposten, og i 2015 gjorde Tine Segel det samme. Men det er ikke formandsopgør, der har fyldt mest i forbundets historie.

Bibliotekspresen trykte undersøgelsen af behovet for bibliotekarere i erhvervslivet.

firmabiblioteker og blev fulgt op med en ny undersøgelse i 1989, hvortil hovedbestyrelsen skrev: »Den empiriske undersøgelse dokumenterer klart, at der faktisk er opstået et jobmarked for bibliotekarere ved siden af det traditionelle marked (...) De nye arbejdsmarkeder for bibliotekarere består af en række meget forskellige jobfunktioner med informationsbehandling under en eller anden form som et fælles element«. Udover arbejdet med at udvide medlemmernes beskæftigelsesområder lykkedes en anden mærkesag for forbundet, nemlig ensretningen af lønnen for ansatte i stat, amt og kommune.

Til gengæld spejlede forbundets medlemsantal bibliotekernes nedgang: I 1985 konkluderer en undersøgelse af forbundets fremtid, at det ser mørkt ud for forbundets medlemstal, og i 1986 begynder antallet af aktive medlemmer i forbundet at dykke. I regnskabsåret 1989-1990 melder hovedbestyrelsen ud, at BF for første gang oplever, at antal udmeldelser overgår indmeldelserne: »Den samlede udvikling i medlemstallet er antalsmæssigt beskedent, men tendenserne er klare og bekymrende«.

→ Bibliotekarforbundet afsluttede i 1980 projektet 'Bibliotekarere i erhvervslivet', der undersøgte medlemmernes beskæftigelsesmuligheder i den private sektor og præsenterede læseren for titlerne »informationsspecialist« og »informationsmedarbejder«. Projektet førte til flere virksomhedsforsøg med

Bibliotek 70's faste tegner Peter Friis kommenterede også samtalen om bibliotekarere i erhvervslivet.

I en kommentar i B.70 slår Leif Kajberg til lyd for, at bibliotekarstanden skal markedsføres overfor det private erhvervsliv. Der er nok at tage fat på og – som bekendt – nok at tage af.

Bibliotekschefforeningen i 1985

Som nævnt får bibliotekslederne lov at organisere sig som gruppe i Bibliotekarforeningen i 1965. Flere gange søgte lederne om tilladelse til at oprette sig uden for BF, men først i 1985 godkendte forbundet en fusion mellem BF's Biblioteksledergruppen og Kommunale Bibliotekslederes Samråd til Bibliotekslederforeningen (i dag: Bibliotekschefforeningen). Fra BF's side var man i 1985 glad for udsigten til at slippe for at betale økonomisk tilskud til Biblioteksledergruppen. Inden fusionen konfliktede parterne om, hvorvidt man i den nye forening skulle kræve medlemskab af BF. Nogle af bibliotekslederne var store modstandere af BF af forskellige grunde, og de var bekymrede for, at det ville skade gruppen at have et fagforeningskrav. Løsningen blev, at fagforeningskravet blev obligatorisk for fremtidige medlemmer, og de modstræbende biblioteksledere var altså garanteret medlemskab i Bibliotekslederforeningen uden at behøve blive medlemmer i BF. Dette krav blev siden sløffet.

bibliotek 70

Bibliotekarforbundets blad 1985-13

I 1985 udløste en reklameplakat for en kunststilling debat i Aalborg, da stadsbibliotekaren forbød ophængning, fordi den »kunne virke meget provokerende på et uforberedt publikum«. Som respons valgte Bibliotek 70's redaktion at bringe plakaten på forsiden.

19 90
20 00

Forbundshus, akademisering og vedtægtsændringer

Forbundet indleder det nye årti med at flytte ind i det nyligt opførte Bibliotekarernes Hus i 1990. Mod slutningen af årtiet, i 1998, ser *Bibliotekspressen* (forbundets fagblad fra 1995 til 2011) både tilbage: »Faget har indenfor de sidste ti år udviklet sig med lynets hast – placeret midt i brændpunktet af det fremtidsforskere kalder videnssamfundet« og frem: »Bibliotekarforbundet kommer under forvandling i næste århundrede. Så langt kan iagttagere udefra eller aktører indenfor forbundet ikke være uenige. Omdrejningspunkterne for forandring er decentralisering og informationsteknologiens betydning for bibliotekarfagets udøvere«.

Og man kan roligt sige, forbundet udviklede sig:

Akademiseringen af faget slog igenem i dette årti, først med overbygningen på uddannelsen i 1990, der udklækkede de første cand.scient.bibl.er i 1992, og så fulgte loven om skolens uddannelser, der fra 1998 blev akademiske. Det forholdt BF sig til allerede i 1991, hvor 77 procent af de afgivne 1.408 stemmer vedtog at ændre forbundets hovedorganisation fra FTF til AC, Akademikerne. Forud for afstemningen var der stor debat om skiftet, fordi

det brød med medlemmernes tradition med at sammenligne sig selv med folkeskolelærerne og med forbundets tradition for at forhandle højest mulige startløn (frem for slutløn som hos AC). Hovedbestyrelsen forklarede, at den frygtede medlemsflugt fra både ledere, privatansatte og de kommende cand.scient.bibl.er, hvis BF ikke skiftede til AC, og resultatet blev da også en stor tilslutning til forslaget og en stemmeprocent 15 procentpoint højere end ved tidligere års urafstemninger. I 1995 blussede debatten op igen, da medlemmerne overgik til AC's overenskomster, og også her var det bruddet med sammenligningen med folkeskolelærerne, der fyldte hos skeptikerne.

Ud over skift af hovedorganisation ændredes hyppigheden af generalforsamlingerne sig fra et til to år med Fagligt Landsmøde i årene uden generalforsamlinger, og forbundets første sekretariatsleder blev ansat. Men den nok væsentligste ændring blev foretaget i 1990 og drejede sig om medlemsparagraffen. Stik imod det tidligere stærke princip om kun at organisere biblioteksuddannede vedtog generalforsamlingen på opfordring af hovedbestyrelsen, at medlemsparagraffen blev

BF's 75-årsjubilæum

Blandt andet den daværende kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen (RV) holdt tale i anledning af forbundets 75-årsjubilæum i 1998. Ved samme lejlighed spurgte *Bibliotekspresen* ti tidligere formænd: Vil forbundet fejre 100-årsjubilæum som selvstændig fagforening? Ikke alle turde spå om fremtiden, men blandt svarene var både afgjort positive, overvejende skeptikere, og én mente, forbundet prompte skulle finde nogle større muskler at fusionere med.

ændret til også at inkludere ikke-faguddannede bibliotekar og »andre (...) beskæftigede i kultur-, informations- eller bibliotekssektoren«.

Årsagen til ændringsforslaget var, at forbundet efter årtiers konflikter og mislykkede forsøg på forsoning og samarbejdsaftaler havde landet en aftale med Deltidsbibliotekarforeningen, der organiserede ikke-bibliotekaruddannede bibliotekarer, også kaldet deltidsbibliotekarer. I 1978 havde Deltidsbibliotekarforeningen forhandlet en tryghedsaftale på plads med arbejdsgiver, og det var BF utilfreds med, fordi deltidsbibliotekarerne ifølge forbundet »tog« bibliotekarstillinger fra BF's medlemmer og ovenikøbet ikke var ordentligt kvalificeret til bibliotekararbejde. Derfor brugte BF en masse tid på at modarbejde Deltidsbibliotekarforeningen. Men med aftalen i 1990 overtog BF forhandlingsretten for deltidsbibliotekarerne for på sigt, men under rimelige vilkår, at »eliminere deltidsbibliotekarfaget«, efterhånden som deltidsbibliotekarerne gik på pension, og erstatte dem med »faguddannede bibliotekarer«. I 1991, da fusionen blev endeligt vedtaget, konstaterede BF's fagblad *Bibliotek 70*, at »en stammefejde er slut«.

Retssag mod forbundet

»Et sammenrend af forstokkede fremmedhadere« stod der i 1990 i hovedbestyrelsens skriftlige beretning, trykt i *Bibliotek 70*, om Den Danske Forening. Det medførte et søgsmål mod BF og redaktionen. Den Danske Forening tabte sagen, idet en enig landsret i 1992 frikendte forbundet og redaktøren - og understregede, at det ikke var selve ytringen, men omstændighederne - at den »blot« var gengivet i bladet - der afgjorde dommen.

20 | 00
—
20 | 10

I 2009 lanceres videndelingssitet *Del Din Viden* på bibliotekspressen.dk, hvor medlemmerne kan indsende egne artikler.

Den store sparekniv og rådvildhed i BF

Det nye årtusind indledes med en ny bibliotekslov, der bryder med 1964-lovens krav om en faguddannet biblioteksleder: Fra nu skal lederen blot »have passende faglig baggrund«, og det bliver i bibliotekskredse set som startskuddet til stigningen i ansættelse af »nye fagligheder« på bibliotekerne. I 2007 kommer der for første gang tal på, præcis hvor stor tendensen er – det drejer sig om fire procent af de samlede årsværk. En chefkonsulent fra Styrelsen for Bibliotek og Medier forklarer til *Bibliotekspressen*, at akademiseringen af bibliotekaruddannede gør, at der ikke længere er lønningsmæssige fordele ved at ansætte dem frem for andre akademikere. Bibliotekssektoren diskuterer, hvorvidt faget overhovedet har en fremtid – nogle fremtidsforskere spår, at faget vil være dødt i 2020, mens andre understreger, at bibliotekaren er vigtigere end nogensinde. Diskussionen udbygges i 2009, da

Syddansk Universitet bryder Danmarks Biblioteksskoles monopol og udbyder deres egen biblioteksuddannelse. Det debatteres i *Bibliotekspressen*, om den nye uddannelse skyldes, at biblioteksuddannelser anses som attraktive? Eller om det skal forstås som et udtryk for, at Danmarks Biblioteksskoles faglige niveau er for lavt? Eftersom Biblioteksskolen i 2007 var blevet genstand for massive besparelser.

Også bibliotekerne får med sparekniven i de år: Strukturreformen i 2007 nedlægger 84 biblioteksfilialer, mens de øvrige pålægges besparelser på mellem 7 og 8 procent, og året efter, i 2008, skæres centralbibliotekerne ned fra 16 til 6.

Forbundets helt nære og store udfordring er dog det faldende medlemstal, og hvad det betyder for fremtidsudsigterne, for hvordan vil det påvirke forbundets økonomi? I 2003 fører det til

indførelsen af undertitlen: **Bibliotekarforbundet – Forbundet for informationspecialister og kulturformidlere.**

Håbet er, at man ved at favne medlemmernes nye titler kan fastholde dem og lokke især de nye, øvrige faggrupper på bibliotekerne til. I 2008 følges det op af hovedbestyrelsens forslag om nyt navn: Viden & Kultur, men det bliver nedstemt af generalforsamlingen. Sideløbende med navnetiltagene indleder forbundet i 2005 en dialog om kontorfællesskab og nært samarbejde med Forbundet Kommunikation og Sprog og Dansk Journalistforbund. Da det i sidste øjeblik viser sig, at planen stik imod hensigten risikerer at øge forbundets samlede udgifter, beslutter hovedbestyrelsen at trække sig fra aftalen, og først årtiet efter genoptages idéen om administrativt samarbejde.

Forbundet slutter årtiet af med i 2009 at have cirka 5.100 medlemmer.

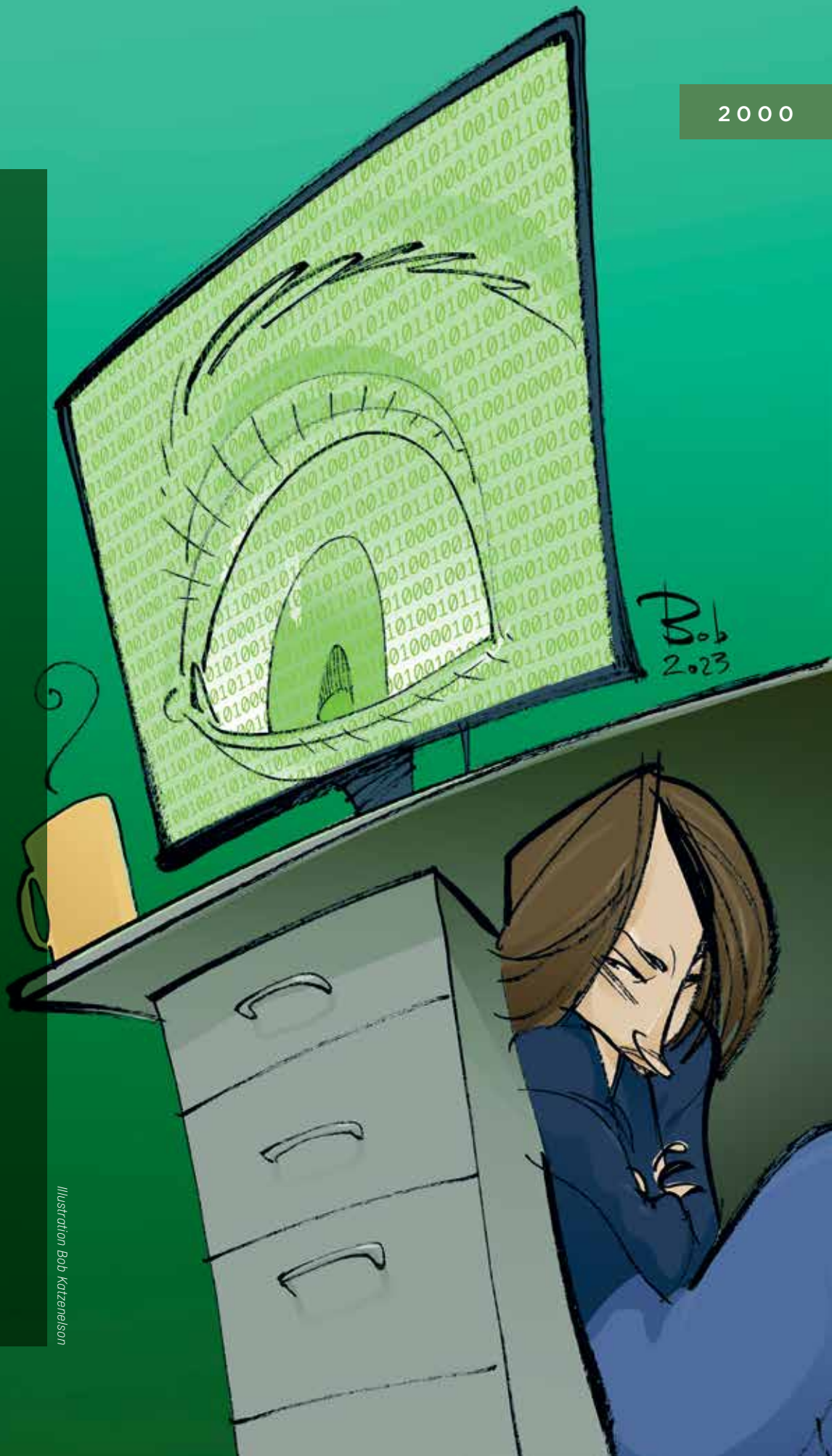
»Pornofiltre« på bibliotekerne

Censur-diskussioner kom også på dagsordenen i 00'erne, og også denne gang var BF en stemme. Nu handlede det om indførelsen af »net-filtre« på folkebibliotekernes pc'er, der stod til fri afbenyttelse. For net-filtrene kunne opfattes som censur, fastslog en enig hovedbestyrelse i 2003 – men hvad så, når det handlede om filtre, der skærmede mod for eksempel børneporno – som også var ulovligt? Diskussionen blev konkret ad flere omgange med sager fra forskellige folkebiblioteker, men formand Pernille Drost slog flere gange fast, at BF var imod censur og dermed også filtrene og den signalværdi, de sendte.

Øget overvågning

Terrorangrebet i USA den 11. september 2001 medfører et paradigmeskifte og en masse ny lovgivning, som får betydning for bibliotekernes praksis. Lovgivningen bød på meget mere overvågning af borgere på bekostning af deres privatliv. I *Bibliotekspressen* kan man hele årtiet læse om BF's bekymring over det, der beskrives som »overgreb på borgernes privatliv« og »mistænkeliggørelse af borgerne« – også selvom undersøgelser i *Bibliotekspressen* viser, at borgerne selv gladeligt accepterer begge dele. I 2006 får en stramning i Forvaltningsloven direkte indflydelse på bibliotekerne: PET får ret til adgang til persondata i offentlige institutioner uden dommerkendelse eller institutionens accept. I *Bibliotekspressen* udtrykker medlemmerne bekymring for, om ændringen får indflydelse på tillidsforholdet mellem borger og bibliotek.

Illustration Bob Katzenelson

20 | 10

20 | 20

Forbundets fremtidsudsigter

Foto: Jakob Boserup

Første halvdel af tiåret er præget af finanskrisen, som sætter sit aftryk på ledighedstallene. I 2010 meldte hovedbestyrelsen ud, at alle ansættelsesgrupper var berørte, men at man fortsatte med at arbejde for øget beskæftigelse inden for det private område, fordi det var den sektor, der var mindst påvirket af krisen. BF's arbejde med at tydeliggøre behovet for bibliotekarkompetencer i det private førte til, at man kort tid efter kunne se, at medlemmernes ledighed var relativt meget lavere end andre AC-grupper - for medlemmernes kompetencer var efterspurgt af private arbejdsgivere. Den helt store udfordring viste sig i stedet at være forbundets fremtidige økonomi og rekruttering af nye medlemmer. Der voksede en stor afstand mellem antallet af nyuddannede og bibliotekarer, der aftrådte arbejdsmarkedet, og sideløbende med den øgede tendens til at søge over i det private - som også var at finde blandt nyuddannede - var der simpelthen ikke nok, der ville være bibliotekarer. I 2010 var

ansøgertallet til Danmarks Biblioteksskole og SDU's bibliotekaruddannelse (på trods af kampagner og en stigning i ansøgningerne) en tredjedel af BF's forhåbninger. I *Fagmagasinet Perspektiv* fra 2011 kommenterede eksperter i uddannelse og formidling, at unge i dag i højere grad søgte selvrealisering i deres uddannelse, hvilket ikke harmonerede med neutraliteten og objektiviteten i bibliotekarfaget; i stedet måtte bibliotekarfaget begynde at formidle sine kernekompetencer, så de unge kunne se sig selv i det. Det arbejde optog hele bibliotekarstanden og biblioteksforeningerne, herunder BF, der lancerede en kampagne for at lokke unge ind i faget. Danmarks Biblioteksskole skiftede navn til Det Informationsvidenskabelige Akademi for at favne bredere.

Men BF angreb også udfordringerne med økonomien og medlemstallet fra andre vinkler; forsøg på at udvide rekrutteringsgrundlaget og ved at spare på forbundets udgifter. Sidstnævnte for eksempel i 2012 ved at samle generalforsamlingen og Fagligt Landsmøde

Fra DB til KOMM

2010: Danmarks Biblioteksskole skifter navn til Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA)

2013: IVA fusionerer med Københavns Universitet og bliver et institut på Det Humanistiske Fakultet

2017: IVA flytter ud på KU's Søndre Campus og skifter navn til Institut for Informationsstudier (INF)

2018: Aalborg-afdelingen lukker

2019: INF fusionerer med Institut for Medier, Erkendelse og Formidling og bliver til Institut for Kommunikation (KOMM).

Records Manager- miniuddannelse

Forbundets uddannelse til Records Manager lanceres i 2016 og afholdes stort set udsolgt alle 15 gange op til fusionen. Samlet gennemførte knap 300 medlemmer uddannelsen.

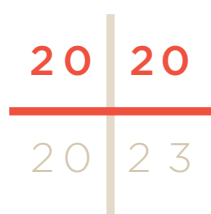
til samme weekend i stedet for som hidtil, at de lå hvert andet år forskudt af hinanden. Men til generalforsamlingen i 2016 blev det imidlertid ændret tilbage, for selvom det var bekosteligt med to separate arrangementer, så mente medlemmerne ikke, at én enkel weekend var nok til faglig sparring og netværk. En anden løsning blev at spare på udgifterne til administration, og forbundet afsøgte derfor mulige partnere til et administrativt samarbejde. I 2012 begyndte forhandlinger (igen) med Dansk Journalistforbund, efter at generalforsamlingen havde diskuteret forbundets fremtid og givet sin accept, men i sidste øjeblik gik det (igen) i vasken. I 2014 fandt forbundet frem til en administrativ aftale med Dansk Magisterforening, nu DM, med effekt fra 2016. Med denne aftale flyttede sekretariatet over i Akademikerhuset, og forbundet udlejede Bibliotekarernes Hus, nu Akademikertårnet, til DM. I efteråret 2017 satte hovedbestyrelsen så gang i et udviklingsprojekt, der skulle hjælpe forbundet med at

tilpasse sig fremtiden og blandt andet stille spørgsmålene: Hvilken organisation skal BF være fremadrettet? Hvem skal BF organisere? Og skal forbundet fortsætte med at hedde Bibliotekarforbundet? Svaret på det sidste spørgsmål lå klar i 2020, da Bibliotekarforbundet blev til **Forbundet Kultur og Information**. Af andre væsentlige ændringer kan nævnes generalforsamlingen 2018, hvor ændringer i både medlems- og formålsparagraffen understregede, at forbundet rekrutterede og organiserede bredere, nemlig »personer, der beskæftiger sig med data, information, viden eller kultur«, og at BF's formål også var at: »arbejde for at bevare og styrke adgangen til kultur, information og viden

i samfundet«, altså en formålsparagraf med større fokus på politisk interessevaretagelse. I sin leder begrundede formand Tine Segel ændringerne med, at de skulle »gøre det tydeligt, hvad der binder os sammen som medlemmer, hvad vores fælles sag er, og dermed også, hvilke positioner og funktioner på arbejdsmarkedet vi skal arbejde for at sikre og udbygge«. Samtidig vedtog generalforsamlingen også at forlænge generalforsamlings- og valgperioden til tre år, så hovedbestyrelsen havde bedre tid til det store arbejde, der lå forude. Formanden tilføjede: »Men hvis der er behov, indkalder vi til ekstraordinær generalforsamling, hvilket medlemmerne også kan gøre i perioden«.

Hele to gange fik forbundet nyt logo. Først i 2011 (tv), senere i 2015 (th).

Rørt formand, efter at generalforsamlingen sagde ja til at sætte forslaget om en fusion med DM til urafstemning.
Foto Jakob Boserup

Navneforandring, corona og fusion

Selvom perioden kun dækker fire år, er der nok at skrive om forbundet i 2020'erne: På en ekstraordinær generalforsamling i januar 2020 sættes forslaget om et nyt navn til urafstemning, og i februar bliver Bibliotekarforbundet til **Forbundet Kultur og Information (KI)** med en opbakning på over 71 procent af stemmerne.

Navneforandringen var en konsekvens af udviklingsprojektet fra 2017 og et led i strategien om at rekruttere bredere og tydeliggøre medlemmernes fælles fagligheder. Samtidig øgede forbundet sit fokus på interessevaretagelse, blandt andet med en interesseanalyse, der skulle kortlægge relevante politiske dagsordener for KI, ligesom interessevaretagelse fik en særlig pulje i budgettet, og der blev opnormeret med en stilling i sekretariatet. I 2018 nedlagde Københavns Universitet forbud mod eksklusivaf-taler, hvor fagforeninger kunne betale sig til monopol på tilstedeværelse på campus. Foruden at favorisere fagforeninger med tunge budgetter var eksklusivaf-taler, ifølge KI, undergravende for demokratiet og det frie fagforeningsvalg, og så mindede det om at købe sine medlemmer, noget, forbundet var meget imod – hvilket vanskeliggjorde rekrutteringsmulighederne yderligere. Med det nye navn og forbuddet på universiteterne, så alle fagforeninger stod mere lige, var der udsigt til en ny chance for forbundet.

Men så kom coronapandemien

I marts 2020 blev Danmark lukket ned, og det blev endnu sværere for KI at gøre sig synlig for de potentielle medlemmer.

Forud for denne proces var formand og direktør i 2019 blevet kontaktet af Dansk Magisterforening, som havde et forslag til en ny retning for det, der blev til DM, med visioner om at vækste og blive mere fagspecialiserede.

KI var sent i 2020 stadig optaget af udviklingsprojektet, den politiske strategi og navneskiftet. De positive effekter på medlemstallet var dog svære at spore. Nu var det tid til at reflektere nærmere over fremtiden og genoverveje, om organisationen skulle fortsætte bestræbelserne på at være selvstændig.

Samtidig blev det stadig tydeligere, at forbundet i fremtiden ville bløde endnu flere medlemmer og få røde tal på bundlinjen – og med det var bekymringen om, at forbundet tilsvarende ville miste indflydelse. Til generalforsamlingen 2021 gik medlemmer på talerstolen og sagde, at hovedbestyrelsen måtte arbejde på at finde en varig løsning på problemet. Hovedbestyrelsen fik i opdrag af at søge muligheder for en fusion.

Den 23. marts stemte medlemmerne en fusion med DM igennem via urafstemning med over 94 procent positive stemmer. Fusionen trådte i kraft 1. november 2023. Forløbet op til fusionen og selve fusionen kan du blive klogere på i de kommende sider.

Pr. oktober 2023 havde forbundet 3.411 medlemmer.

Sagt af medlemm

"Det er rettidig omhu at gå sammen med DM nu. Hvis vi venter længere, så bliver vi færre medlemmer, og så bliver det sværere at fusionere"

"Jeg oplever, at der er blevet lyttet til de studerende i processen, og fra mig er de et klart ja"

"En fagforening er det, man gør den til. Så vi må bare stå sammen og vise, hvad vi kan i DM"

"Vi kommer over til et sted, hvor der er flere at lege med og flere ressourcer til det, vi gerne vil"

"Jeg håber, at det nære kan eksistere i det store"

"DM er et fint og naturligt sted for os. Jeg følger også selv med over, men jeg synes ikke, at processen, og især processen i dag til den ekstraordinære generalforsamling, har været optimal"

erne om fusionen

”Jeg er tryk ved den her fusion, og jeg er tryk ved, at jeg kommer til at lære DM at kende og vil kunne søge indflydelse”

”Jeg mener, at DM er et logisk sted for os at komme hen, fordi de netop har fået en kultursektor”

”Det har været godt at være medlem af en lille fagforening, hvor vi har kæmpet for vores faglighed, men nu går den ikke længere”

”Det er vemodigt, men jeg vil stemme ja. Hvis vi vælger at udskyde beslutningen ved at stemme nej, tror jeg ikke, at vi får mulighed for at få samme indflydelse igen”

100-årsjubilæum

”uden gravøl, tak!”

Den stod på bevægende taler, samtale-salon med nuværende og tidligere formænd, biblioteksrap og en særudstilling af forbundets historie, da KI inviterede til reception og medlemsfest den 9. juni 2023 i anledningen af forbundets 100 år. Netop en medlemsfest var blevet efterspurgt på den ekstraordinære generalforsamling om fusionen i januar 2023 – og »gerne én fest uden for meget gravøl-stemning!«. Mere end 250 medlemmer tilmeldte sig festen på Arbejdermuseet og snakkede, festede, spiste smørrebrød og forsynede sig i sjusbaren. Inden medlemsfesten var der reception for forbundets samarbejdspartnere, hvor blandt andet DM's forperson, direktør og formanden for Sektor for Kultur og Medier deltog. Også her blev der holdt taler for forbundet, netværket og delt gode minder.

Kunstner Emilio Hestepis rapper om bøger, biblioteker og bibliotekarer og vækkede stor begejstring hos medlemmerne med sin optræden. Flere KI'ere havde foreslået både formanden og sekretariatet at booke netop ham som underholdning. Emilio Hestepis, der ellers ikke optræder til private arrangementer, gjorde derfor en undtagelse.

"Sammenlægningen af vores to forbund

betyder i min optik, at vi i DM får en hel masse kompetente medlemmer ind, der kan noget særligt på områder som kultur, information, formidling, dannelse og digitalisering.

Alle de kompetencer samler vi med DM's medlemmer, der arbejder inden for samme områder, og laver en satsning på det digitale, samtidig med at sektoren for Kultur og Medier styrkes væsentligt. Vi bliver faktisk den største fagforening på kulturområdet.

Hurra for, at vi tør at bygge noget større sammen.

Vi vil bygge en digital søjle: For en moderne fagforening skal kunne stille medlemmerne stærkt i det digitaliserede arbejdsliv, der bare buldrer derudad.

Et arbejdsliv, hvor AI fylder mere og mere for vidensarbejdere. Der skal vi tage føringen og være dem, der med viden og fakta viser, hvad det er for et arbejdsliv, vi går i møde."

Camilla Gregersen, forperson DM

"I dag står vi – ved fejringen af

100-årsdagen – ganske tæt på at lukke bind 1 i forbundets historie. Det rummer 100 års udviklingshistorie for et fag, der har opfyldt sin mission om at danne danskerne og gøre kultur og viden tilgængelig.

Og når vi står på Arbejdermuseet, giver vores næste skridt – en fusion – netop så god mening. For arbejderbevægelsens succes handler om, at vi søger fællesskabet og indflydelsen for medlemmerne. At vi ikke kæmper alene, men i fællesskab. I bind 2 i bibliotekarernes historie kommer vi til at gå fra et fællesskab på knap 4.000 til godt 70.000, når vi lige om lidt bliver en del af DM. Den styrke fortjener vores medlemmer og vores faglighed. Så figuren, om han eller hun så kalder sig bibliotekar, informationspecialist eller noget helt tredje, lever videre. I en ny – fælles og større fortælling. Vi glæder os!"

*Tine Segel, formand m/k
Forbundet Kultur og Information*

DET SIGER
MEDLEMMER

Eelse Lerche, tidligere børnebibliotekar:

- Min fagforening har jubilæum, det er stort. Jeg har været medlem i mange år, og her til festen møder jeg tidligere kolleger og nogle, jeg kender fra kurser og lignende. Det er hyggeligt at se hinanden, og her er god stemning til festen. Det er meget atmosfærefyldt og livligt.

Aase Andreasen, tidligere bibliotekar ved Politikens Hus:

- BF, som jeg stadig kalder det, har været en stor del af mit arbejdsliv. Jeg har altid været fagligt aktiv, eksempelvis i Referencefaggruppen, og jeg har haft et netværk, som har givet mig meget i mit arbejdsliv. Og så er det også bare hyggeligt at være her og markere, at nu er det sket, nu slutter forbundet. Jeg følger med over i det nye, selvfølgelig. Men jeg er her for at markere, at det faglige fællesskab betyder noget for os medlemmer, og jeg håber, at det også er noget, yngre medlemmer oplever.

Hvilken vej skal vi gå?

I 2021 stod det klart for KI's ledelse, at tiden var moden til alvorlige drøftelser om forbundets fremtid. Et udviklingsprojekt, en fremtidsanalyse og en invitation fra DM blev afgørende for beslutningen om at fusionere.

“Vi kan ikke blive ved med at finansiere medlemsnedgang med kontingentstigninger. Hvad skal vi gøre i fremtiden?«. Sådan lød det fra medlemmer på talerstolen til forbundets generalforsamling i 2021. De samme spørgsmål havde længe optaget forbundets hovedbestyrelse, fordi den nedadgående medlemskurve truede forbundets økonomi, fællesskab og muligheder for indflydelse på længere sigt. Samtidig skrumpede uddannelserne, som KI rekrutterede medlemmer fra, hvilket gjorde det endnu sværere at vende medlemskurven.

Fra udvikling til overlevelse

I praksis gav det hovedbestyrelsen tre muligheder: Enten fortsatte KI som selvstændig organisation, men satte alt ind på at vende medlemsudviklingen. Nummer to var at undersøge mulighederne for at sammenlægge

sekretariatet med en anden organisations sekretariat for at spare på driften, og den tredje mulighed var at fusionere hele organisationen med en anden, hvorved KI ville holde op med at eksistere som selvstændig organisation.

Den sidste mulighed, en fusion, var diskuteret på mange tidligere generalforsamlinger, men uden at medlemmerne var indstillet på det. Hvad angår sammenlægning af sekretariater, havde KI i 2014 (med effekt fra 2016) indgået et administrativt samarbejde med DM, hvor KI's sekretariat flyttede et par hundrede meter fra Bibliotekarernes Hus til DM's Akademikerhuset. Flere administrative medarbejdere fra KI's sekretariat blev virksomhedsoverdraget til DM, og KI udlejede Bibliotekarernes Hus til DM. Der var altså også en mulighed for enten at udbygge denne aftale, eller at finde et andet mindre forbund, som man kunne lave en hel

Juni 2019

KI deltager i fællesmøde om DM's fremtidsplaner

17. marts 2021

DM inviterer KI til møde om mulig fusion

7. april 2021

1. møde med KS om administrativt samarbejde

14. april 2021

Møde med eksternt bureau om interessentanalyse

Foto fra den ekstraordinære generalforsamling om fusion.
Foto Jakob Boserup

sekretariatssammenlægning med.

Den første mulighed, nemlig at forsøge at udvikle forbundet og vende medlemskurven, forsøgte hovedbestyrelsen i 2017 ved at iværksætte et udviklingsprojekt. Projektet havde til formål at undersøge, hvem forbundet skulle organisere i fremtiden, nu, hvor uddannelserne, bibliotekernes personalegrupper og det private arbejdsmarked var under forandring, og desuden undersøge, hvordan forbundet kunne udvikle sig i en retning, der tiltrak fremtidens medlemskare. I praksis førte projektet til, at generalforsamlingen i 2018 vedtog en række vedtægtsændringer, blandt andet en udvidelse af »organiseringsområdet« (hvem man optager som medlemmer, red.) til at inkludere »personer beskæftiget med data, information, viden og kultur«, hvilket var en bredere betegnelse end tidligere, og dels blev der sat fokus på politisk interessevaretagelse

i formålsparagraffen. Derudover ændrede forbundet navn fra Bibliotekarforbundet til Forbundet Kultur og Information i 2020 for at få flere til at kunne se sig selv i forbundet.

Desværre fik ændringerne ikke den ønskede effekt på medlemstallet, og forud for generalforsamlingen i 2021 var KI's ledelse igen begyndt at overveje, hvordan de bedst fremtidssikrede forbundet. Strategien om at fortsætte som selvstændig organisation blev taget op til revision.

- Ingen af vores tiltag så ud til at vende medlemsudviklingen, så et lille års tid efter navneskiftet indså vi, at udviklingsprojektet ikke var tilstrækkeligt, og at mere drastiske tiltag skulle overvejes, siger direktør i KI Torben Jensen.

For selvom det i 2021 endnu ikke var kritisk, handlede det om rettidig omhu, mener formand Tine Segel.

- Vi kunne enten vente, til kassen blev

tom, og vi stod med hatten i hånden, eller udnytte, at vi faktisk fortsat var attraktive både fagligt, medlemsmæssigt og økonomisk. Det gav os muligheden for selv at sætte præg på fremtiden - noget at gå til forhandlingsbordet med, forklarer hun.

Lys for enden af tunnelen

Arbejdet med den politiske interessevaretagelse og at gøre forbundet attraktivt for flere fortsatte, mens forbundet i et andet spor også begyndte at afsøge mulighederne for enten en administrativ sammenlægning eller en fusion.

Til at kvalificere arbejdet med at undersøge mulighederne for en administrativ sammenlægning eller fusion fik hovedbestyrelsen i 2021 lavet to analyser fra et eksternt bureau: Den første var en interessentanalyse med strategiske anbefalinger til at gøre forbundet attraktivt for omverdenen, →

21. april 2021

2. møde
med KS

10. maj 2021

Fremtidsanalyse
igangsættes

7-8. september 2021

Fremtidsanalyse
præsenteres for HB

30.-31. oktober 2021

Generalforsamling i KI med
orientering om fremtidsanalysen

1. december 2021

HB vedtager at undersøge
fusion med DM

→ og den anden var en fremtidsanalyse, der skulle undersøge realistiske veje for forbundets fremtid.

Imens analyserne var under udarbejdelse mødtes ledelsen med Forbundet Kommunikation og Sprog for at afsøge mulighederne for at sammenlægge sekretariatene. Det viste sig dog, at den vej ikke kunne svare sig.

- En intern analyse fandt, at sammenlægningen ikke ville være rentabel. Og samtidig ville det ikke løse medlemsudfordringen – man får jo ikke flere medlemmer af at slå to sekretariater sammen, siger Torben Jensen.

Ved siden af møderne med Forbundet Kommunikation og Sprog blev KI's ledelse kontaktet af DM med en invitation til at vende mulighederne for, at KI kunne blive en del af DM.

DM havde allerede i 2019 inviteret KI og en række andre mindre forbund til et fællesmøde, hvor de præsenterede

deres visioner om at vækste og blive mere fagfaglige. Og selvom det var interessant, arbejdede KI i 2019 reelt kun med udviklingsprojektet som løsning på fremtiden:

- Vi så os selv som de eneste fagspecialister på vores område, så det var interessant, at DM talte om en udvikling, som måske ville kunne møde KI'ernes fagforeningsmæssige og faglige behov i fremtiden. Men samtidig stod vi midt i vores eget udviklingsprojekt, som jeg troede meget på. Så vi parkerede tanken om DM som en sidste mulighed, forklarer Torben Jensen.

Men i 2021, hvor ledelsen på ny var i overvejelse om forbundets fremtid, takkede den ja til invitationen. På mødet blev det klart, at der var potentiale for at nærme sig hinanden på både kultur- og informationsdagsordenen.

Kort efter kom svaret på interessentanalysen, der tegnede et overvejende

positivt billede af organisationen, men også påpegede en række svagheder og udfordringer, og i sensommeren lå svaret fra fremtidsanalysen, der blev udslagsgivende for ledelsen og hovedbestyrelsen:

- Fremtidsanalysen understregede, at forbundet ikke så ud til at kunne klare sig uden at slå sig sammen med nogen. Og med DM's invitation og planer, der virkede lovende, opstod der pludselig et lys for enden af tunnelen, og det var en fusion med DM.

Generalforsamlingen samtykker

De drøftelser og tanker, der var pågætet i hovedbestyrelsen, blev fremlagt til generalforsamlingen i 2021, og her fik hovedbestyrelsen i opdrag at undersøge mulighederne for en fusion.

Det førte til, at hovedbestyrelsen den 1. december 2021 officielt besluttede at undersøge DM som fusionspartner,

25. januar 2022

HB vedtager hensigts-
erklæring om analyse og
forhandling

21. juni 2022

KI og DM modtager rapport
fra eksternt bureau, der
bekræfter fusionsfordele

31. august 2022

HB vedtager principbeslutning
om fusion med DM

30. november 2022

HB godkender
fusionsaftalen

ligesom den nye hovedbestyrelse i januar 2022 vedtog en hensigtserklæring om at fusionere med DM, hvis en række forudsætninger var i orden. Endelig vedtog hovedbestyrelsen i august 2022 en principbeslutning om at fusionere med DM. Kort inden bekræftede en ekstern analyse bestilt af KI og DM, at der var gode muligheder i en fusion. Og nogle måneder efter godkendte KI's hovedbestyrelse udkastet til en fusionsaftale og besluttede at indstille til medlemmerne, at KI fusionerer med DM og opløses som selvstændig organisation pr. 1. november 2023 (se tidslinje).

Input fra over 400 medlemmer

Dermed blev mange års samtale om at fusionere forbundet en realitet. Og selvom det næppe kom bag på de fleste medlemmer, der havde deltaget eller orienteret sig i diskussionen om forbundets fremtid, så var det alligevel

en svær beslutning med mange følelser, forklarer formand Tine Segel:

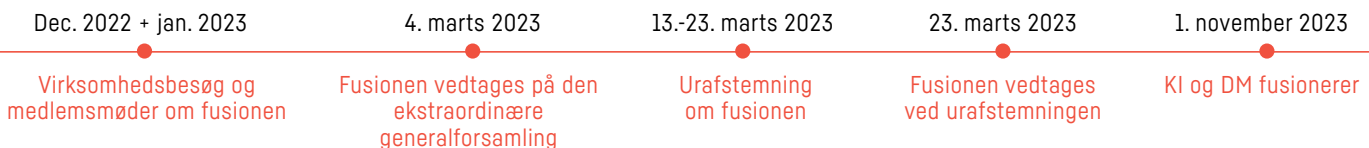
- KI er ikke »bare« en fagforening. KI er et fagligt fællesskab, og alle medlemmer, jeg talte med, følte ligesom jeg selv et stort vemod ved tanken om at nedlægge forbundet. Men at gå fra et lille fællesskab på 4.000 til 68.000 giver større muskler til møder med samarbejdspartnere, arbejdsgivere, i den øvrige fagbevægelse, blandt politikerne og i samfundet generelt. Ambitionen i KI har altid været at søge indflydelse og samarbejde til gavn for medlemmerne. Og det gælder også med fusionen.

Over 400 medlemmer gav deres input og drøftede forslaget og deres tanker om en fusion med hovedbestyrelsen og hinanden. Det foregik blandt andet på medlemsmøder og virksomhedsbesøg i december 2022 og januar 2023 som optakt til den ekstraordinære generalforsamling om fusionen den 4. marts

2023. (Læs citater fra medlemmerne side 32-33.)

Overvældende opbakning

Ud af generalforsamlingens 139 stemmeberettigede medlemmer var 134 for forslaget, som dermed kunne sendes til urafstemning, og da urafstemningen lukkede efter 10 dage den 23. marts kl. 12, stod hovedbestyrelsen med et overvældende resultat: Fusionen blev vedtaget med en stemmeprocent på 57,1 procent af medlemmerne og med 94,4 procents opbakning. Tine Segel kaldte det en historisk dag og skrev blandt andet følgende til medlemmerne i et opslag på sine sociale medier: »At vi nu står med et så tydeligt resultat, vidner om, at DM og KI sammen har skabt vejen for, at I kan føle jer hjemme i DM, ved at sætte fagligheden i spidsen for vores fælles samarbejde«.

AKADEMIKER
HUSET

Om forhandlingsbordet

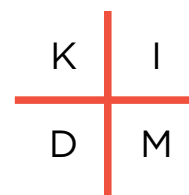
Fra DM deltog forperson Camilla Gregersen, formand for DM Kultur og Medier Anders Dalsager, direktør Lau Svendsen-Tune og Organisations- og Fusionschef Helene Flethøj Thygesen.

Fra KI deltog formand Tine Segel, næstformand Nikoline Dohm Lauridsen, direktør Torben Jensen, forhandlingschef Anders Christian Grønbæk og kommunikationschef Anette Lerche.

Formand KI Tine Segel:

”Det var os, der fik den, så vi tog den”

Det sidste år har du og hovedbestyrelsen truffet vigtige beslutninger og stået på mål for dem over for KI's medlemmer. Hvordan har det været?

- Jeg ville lyve, hvis jeg sagde, det har været nemt. Særligt fordi jeg som politisk valgt og formand har lagt rigtig meget hjerteblod i KI. Men når man så står med en afklaring og en hovedbestyrelse, der er klar til at tage ansvar, er det rart at komme ud af de lukkede rum og begynde dialogen med medlemmerne.

Den ekstraordinære GF var helt særlig. Jeg vågnede tidligt og skrev til min familie: »nu er det nu, og jeg er klar«. Og så handlede det om at hilse på medlemmerne og mærke stemningen. Fra talerstolen blev det tydeligt, at de tog ansvaret for beslutningen til sig, og i min afsluttende tale var det den stemning, der fik mig til at sige: Det var os, der fik den, så vi tog den.

Bagefter skrev et medlem til mig, hvor vigtigt det havde været for hende at være med på dagen, og at hun følte sig forsikret om, at det faglige fællesskab fortsætter, og jeg blev så glad og rørt, for det var også de følelser, jeg stod med.

Hvornår mærkede du, at fusionen med DM var den rette vej at gå?

- Det kom løbende, men da vi kunne begynde at inddrage medlemmerne, mærkede jeg rigtigt, at vi i hovedbestyrelsen havde truffet den rette beslutning. Allerede da vi meldte ud om principbeslutningen, fik jeg mails fra medlemmer, som har været i KI i mange år, og som bakkede op. Der vidste jeg, at selvom det var en svær beslutning, så var det den rigtige.

Du bliver KI's sidste formand og den formand, der nedlægger forbundet. Hvordan føles det at være i front for så historisk en beslutning?

- Jeg står på skuldrene af KI's tidligere formænd og ser mig selv som den, der fik stafetten på et tidspunkt, der kaldte på forandringer for at sikre organisationen og medlemmernes faglige stemme. Og jeg kan stå på mål for, at medlemmerne i mine snart ni år er blevet inddraget, så det har været et stort ansvar, men en fantastisk rejse.

Hvad har overrasket mest?

- Snarere end overrasket har det glædet mig, at sekretariatet har været så positive, uagtet deres arbejdsliv stod overfor kæmpe forandringer. Nogle vil måske sige, det er deres job, men jeg er sikker på, det også for dem har været en meget speciel tid, så det skal de have ros for.

Og så var det stort, at hvert andet medlem deltog i urafstemningen. Det har været fantastisk at opleve medlemmernes store engagement og deltagelse.

Hvad ser du som de vigtigste opgaver, når du bliver DIGI-udvalgsformperson og næstformperson i DM Kultur og Medier?

- Udover klassiske fagforeningsopgaver skal jeg lave en masse politisk interessevaretagelse, for der skal rettes op på, at omverdenen ikke ved, at DM's medlemmer også har en digital og it-faglig profil. Og så er der fortsat et stort behov for en stærk faglig stemme, der taler bibliotekerne og deres ansatte op. I det hele taget tror jeg, der er et stort potentiale i, at kulturens medarbejdere står samlet. DM er i en stor forandring med fusioner og medlemsvækst, og jeg ser frem til, at mine politiske erfaringer kan komme i spil i den proces.

Foto Jakob Boserup

KI's direktør:

”En balance mellem følelser og rationale”

Foto Jakob Boserup

Hvad overraskede mest ved hele forløbet?

- Det gælder for hele fagforeningsverden, at organisationerne er politisk styret af dedikerede mennesker med stor veneration for fag og organisation. Det overraskede mig alligevel, hvor meget det kom til at betyde, især i begyndelsen af forhandlingerne. Følelser, personlige kontakter og særlige interesser fyldte meget. Det fulgte med i forhandlingsrummet, som derudover kunne blive lidt »ægteskabeligt«: Uagtet at man havde sagt ja til hinanden – til en fusion – var der stadig et spørgende: Vil vi det samme? Er du lige så dedikeret som mig? Og som direktør måtte jeg finde balancen mellem at acceptere »følelsesrummet« og samtidig forsøge at trække i en mere professionel retning, så beslutningerne blev truffet på et rationelt grundlag.

Havde du nogle dilemmaer i forhold til forhandlingerne og medarbejderne?

- Vi prioriterede indledningsvis de

politiske spørgsmål i forhandlingerne, som trak ud, så udover tidlig afklaring af, at medarbejderne ville blive virksomhedsoverdraget, gik der tid, før vi fik afklaret medarbejdernære spørgsmål. Nok for lang tid i medarbejdernes øjne. Det gav utryghed og en tvivl om, hvorvidt det passede, at vi ikke var nået længere, men det gjorde det. Den utryghed gjorde, jeg flere gange kom i tvivl om, hvorvidt vi i ledelsen kunne være nødt til at ændre strategi. Heldigvis kom der ro på, inden vi nåede dertil.

Hvordan forsøgte du at skabe ro?

- Det handlede om at være transparent. Når man ikke kan give de svar, der efterspørges, enten fordi det ikke har været på dagsordenen eller ikke er færdigforhandlet, må man i stedet informere om det, man kan. Det gjorde jeg på alle interne møder og i nyhedsbreve til medarbejderne, og der var flere, der sagde, det hjalp. Så sørgede vi for, samarbejdsudvalget fungerede, gav medarbejderne en økonomisk tryghed og – vigtigst af alt – sikrede, medarbejderne tidligt blev inviteret til dialog med kommende kolleger og chefer i DM. Det gav tryghed og fornyet interesse for projektet.

Hvilke overvejelser gjorde du dig om at sikre medlemmernes loyalitet?

- Vi forklarede medlemmerne, at vi var

Direktør Torben Jensen har siden 2016 været med til at sætte retningen for KI op til og under fusionen. I den proces har hans arbejdsliv været delt mellem fusionsforhandlinger og almindelig sekretariatsledelse, og det har både givet udfordringer og en masse erfaring.

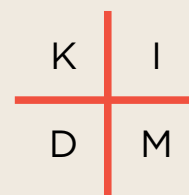
i gang med at klæde DM fagligt på, og at det arbejde først blev vitaliseret i fusionsøjeblikket. Den kommunikation var vigtig, for selvom DM's erfaring viser, at fusionsplaner ikke giver massiv medlemsflugt, var KI's kontingent meget højere end DM's, så man kunne frygte det. Men det skete ikke – i hvert fald ikke endnu (august 2023, red.).

Hvad har været det mest udfordrende ved forhandlingerne?

- Selvom DM, ligesom KI, bestemt også havde fagligheden i fokus, havde DM fra begyndelsen en mere økonomisk tilgang til fusionen, end KI havde. Den forskel fyldte meget og har gjort det gennem hele forhandlingsprocessen. Der har derfor været en selvstændig opgave i at få forhandlingerne til at give mest mulig mening trods de lidt forskellige tilgange.

Hvilke forhåbninger har du til det nye kapitel, KI's medlemmer skal skrive som DM'ere?

- At medlemmerne får deres traditionelle fagforeningsinteresser varetaget, og at deres faglighed bliver lige så godt varetaget og udviklet i DM som i KI. Jeg håber ikke, der bliver båret en decideret »KI-identitet« ind i DM, men at man i stedet til fulde udnytter at blive en del af et større, mere slagkraftigt fællesskab.

DM's Organisations- og Fusionschef:

Fusionen skal give værdi for medlemmerne

Hvorfor er DM interesseret i at fusionere med lige præcis KI?

- For mig at se giver en fusion med KI rigtig god mening. Medlemmerne arbejder side om side på mange arbejdspladser og læser på de samme uddannelser. Når man slår sig sammen med ligesindede, står man simpelthen stærkere – både når det gælder arbejdsvilkår, interessevaretagelse generelt, og når det gælder om at opnå kritisk masse for at kunne tilbyde flere fagfagligt relevante tilbud.

Fusionen med KI passer rigtig godt ind i DM's transformation i retning af at blive mere fagfagligt relevant for medlemmerne. Den har blandt andet ført en ny søjle med sig, DM DIGI, som kan åbne dørene til et større marked for den fælles fagforening end hidtil. Og vi havde i forvejen en stærk kultursektor, som kunne favne en stor del af KI's medlemmer på en meningsfuld måde for alle parter.

Og så har det også været tydeligt hele vejen igennem, at der er et stærkt værdifællesskab mellem DM og KI. Vi deler visionen om fri og lige adgang til viden. Og demokrati, dannelse, humanisme og kultur står begge medlemsgruppers hjerter nært.

Hvordan har du oplevet KI som organisation i forhandlingsprocessen?

- Jeg har oplevet en stolt og historiebærende organisation, som er sig meget bevidst om sine værdier og medlemmernes bidrag til samfundet.

I hvilke situationer har der været størst forskel på DM's og KI's tilgang til forhandlingerne?

- I DM ser vi en fusionsproces som et samarbejde om at skabe en fælles fagforening, som giver så meget værdi for medlemmerne, at de vælger os til år efter år. Jeg kunne godt mærke, at der gik noget tid, før KI opdagede, at DM faktisk vil KI's medlemmer det lige så godt, som de selv vil. DM ønsker på ingen måde at gennemføre en fusion for så at tabe medlemmer, og vores formål er først som sidst at blive stærkere

sammen, og at fremme medlemmernes interesser – nye såvel som gamle.

Hvad har du lært om fusioner i fagforeningslandskabet af forløbet med KI?

- Der er nogle meget menneskelige logikker, der går på tværs af alle fusioner, hvad enten det gælder medarbejdere, medlemsvalgte eller medlemmer. Men lige præcis af KI har jeg lært, hvor vigtigt det er, at forpersonen og de andre medlemsvalgte engagerer sig i en grundig og respektfuld dialog med medlemmerne. Jeg beundrer virkelig den indsats, Tine Segel lagde for dagen, da hun rejste land og rige rundt og talte med medlemmerne om, hvorfor KI nu går sammen med DM. Selvom man ved, man afleverer medlemmerne til noget godt, og man selv kommer med, vil der altid være et element af sorg forbundet med en fusion. Og jeg er slet ikke i tvivl om, at det flotte resultat ved urafstemningen i høj grad skyldes Tines personlige engagement.

Helene Flethøj Thygesen er Organisations- og Fusionschef i DM.

Foto DM

Medarbejder i en

FUSIONS- PROCES

Foto Jakob Boserup

For KI's sekretariat har fusionsprocessen også været en speciel tid. Størstedelen af medarbejderne virksomheds-overdrages til DM ved fusionen. Hele sekretariatet har hidtil jongleret med den daglige drift, fusionsopgaver og de tanker og overvejelser, det fører med sig, når man har et nyt job og en ny arbejdsplads i udsigt – uagtet at kantinen og adressen forbliver den samme. [Læs nogle af medarbejdernes tanker om KI, fusionen og processen.](#)

Karin V. Madsen,
chefjurist:

Med 25 år i KI kender du medlemmerne og forbundet bedre end de fleste. Hvad er det vigtigste at bevare ved KI's identitet i nye organisation?

- KI's medlemmer er meget dedikeret til deres fag, så det er vigtigt, DM bevarer det store fokus på fagligheden. Der er også et stærkt netværk blandt TR'erne, som er vigtigt at bevare.

Samtidig synes jeg også, vi

i personalegruppen udviser stor ansvarlighed og er serviceminded, og det værdsætter medlemmerne. Derudover er det en stor styrke, at der er kort afstand mellem KI og medlemmerne: Det er nemt at komme i kontakt med både sekretariat og hovedbestyrelse, for eksempel oplever mange medlemmer, at de har en »personlig rådgiver«, som har »fulgt« dem gennem arbejdslivet. Men det er nok svært at bevare i en stor organisation.

Ann Sofie Kannegaard,
juridisk konsulent:

Du har været med til at sikre et højt medlems-serviceniveau i forbundet trods øget arbejdspress i sekretariatet på grund af fusionen. Hvordan har det været?

- Det har været en meget spøjst tid, da det har følt, som om tiden frem mod fusionen både er gået vanvittigt stærkt – og ekstremt langsomt. Især tiden frem til urafstemningen følte langtrukket, mens månederne siden er fløjet afsted. Vi har godt kunnet mærke, at vores opgaver har været anderledes, efter fusions snakken begyndte. Medlemmerne har stillet mange gode spørgsmål til fusionen, som har været med til at kaste lys over, hvad den reelt indebærer, og vi har ikke kunnet forudsige alt, så vi er blevet klogere henad vejen og sammen med medlemmerne. Men jo mere konkret fusionen blev, desto større fokus blev der på almindelig, vedligeholdende drift, og desto mindre på projekter og nytænkning. Det er nok meget naturligt – men det kan også føles demotiverende, og sådan en periode skal helst ikke være alt for lang.

Som TR har du haft fokus på medarbejdernes vilkår under forberedelsen af fusionen. Hvad har du særligt lagt vægt på?

- Jeg har bidt mærke i, at DM er glade for, at vi går med over. I skrivende stund er vores vilkår ikke på plads – men jeg har generelt oplevet, at vores nye kolleger og ledere i DM glæder sig til, at vi starter. Den lange proces op til urafstemningen og tiden herfra og frem til fusionsdatoen har indeholdt forskellige ups-and-downs, som jeg tror, hører sådan en proces til. Uvisheden om opgaver, kolleger og alt det andet, der hører til at have et arbejde, har til tider gnavet lidt. Så humøret i sekretariatet har svinget forventeligt mellem forventningens glæde og lidt bekymring over det, der venter. Og så skal man heller ikke glemme, at der er medarbejdere, der har været i KI i mange år, som skal sige farvel til en lang historie.

Anders Christian Grønbæk,
forhandlingschef:

Du har haft en central rolle i forhandlingerne med DM om fusionen. Hvilke overvejelser gjorde du dig før eller undervejs?

- Den stærkeste mulige interessevaretagelse på langt sigt var hovedfokus, da KI's hovedbestyrelse besluttede at gå ind i forhandlingerne med DM, og det perspektiv blev også grundlaget for opstilling af de konkrete og detaljerede mål, der blev opstillet for forhandlingerne. Perspektiv og målsætninger gjorde det muligt at arbejde både meget åbent og meget konkret i forhandlingsrummet. Den åbenhed har også kendetegnet DM's forhandlingsposition og forhandlere.

Det er stor forskel på de to organisationer, hvordan har det præget forhandlingerne?

- Min oplevelse er, at forskellene ikke i sig selv har præget forhandlingerne meget. Til gengæld har det betydet noget, at vi på grund af det udstrakte administrative samarbejde mellem DM og KI på forhånd har haft et ret stort kendskab til hinanden som organisationer. Det har nok gjort dialogen og forståelsen af hinanden lidt mere åben eller mindre fordomsfuld. Selvom det modsatte også kunne have været resultatet. Afgørende er i enhver forhandling, om der er en reel vilje til at nå hinanden, og den var til stede eller opstod i forhandlingsrummet undervejs.

Anette Lerche,
ansvarshavende redaktør
ved Perspektiv og
kommunikationschef:

Du har både været med til forhandlingerne om fusionen, og du skal med over i den nye organisation. Hvad har været det vigtigste for dig i forhandlingerne såvel som udenom at tage med fra KI over i den nye organisation?

- Mit fokus er skiftet i løbet af forhandlingerne. I den første tid handlede det både meget om at lytte til DM for at forstå, hvor de så styrker og gevinster ved en fusion med KI, og om at få sikret, at DM forstod KI'ernes faglighed, hvor information, kultur og biblioteker er nøgleord.

Længere henne i processen blev mit fokus at finde de fælles formuleringer omkring visioner og rammer, der gjorde, at KI's hovedbestyrelse kunne gå til medlemmerne og fortælle, hvad de ville vinde ved en fusion. Forhandlingsklimaet har været positivt, og jeg oplevede en stor nysgerrighed og åbenhed fra DM's side, og det har jeg også oplevet i alle de udviklingsprojekter, der er sat i gang for at sikre, at der er stærke fagfaglige tilbud i DM, der vil skabe værdi for KI'erne. En fusionsproces er også krævende. Der er mange bolde i luften, og meget skal undersøges og udvikles undervejs, så jeg glæder mig til, at fusionen falder formelt på plads, selvom det også er et farvel til en arbejdsplads og et forbund, jeg har været stolt af at arbejde for i mange år.

Gitte Holm,
chefsekretær:

Hvad er det første, du tænker på, som du håber på at få med fra KI over i DM?

- Igennem mine år i forbundet synes jeg, at der generelt har været en god ånd i sekretariatet med gode kollegiale samarbejder, plads til forskelligheder, gensidig hjælpsomhed samt humor, og det håber jeg, vi hver især kan bringe med ind i vores nye arbejdsliv i DM.

Sabrine Mønsted,
redaktionschef og journalist på Perspektiv:

Du har sammen med kommende kolleger i DM været med til udviklingen af nye faglige tilbud til medlemmerne efter fusionen. Har du undervejs eller efter gjort dig nogle betragtninger om selve fusionsprocessen, som du vil dele?

- Jeg har især gjort mig overvejelser om, hvordan skiftet fra at være en lille selvstændig organisation til at blive en del af en meget større organisation bliver. Min bekymring har været, at det kan være sværere at give medlemmerne samme relevante journalistik som hidtil, fordi de nu bliver en mindre del af en stor organisation med mange forskellige fagligheder. Til gengæld bliver der større muskler til at kæmpe for mærkesagerne. For mig personligt har det været underligt og hårdt at skulle afvikle et fagmagasin, som jeg har elsket at skrive og udvikle.

I Fagmagasinet Perspektiv har du i 16 år formidlet om medlemmernes arbejdsliv og fagligt relevant stof og må siges at have et solidt kendskab til både forbundet og medlemmerne. Hvad mener du, er det vigtigste at bevare ved KI's identitet i den fusionerede organisation?

- Forbundet har altid været præget af en positiv og konstruktiv ånd - også i hårde perioder. KI's medlemmer har hjertet på rette sted og ønsker oprigtigt at gøre en forskel. Det har altid været en stor fornøjelse at møde medlemmerne og dykke ned i deres faglighed. De grundlæggende værdier, optimismen og måden at gå til tingene på skal med ind i DM. Fagmagasinet har også haft fokus på, hvor medlemmerne gør en forskel med deres faglighed. Det fokus skal med over i DM, så der fortsat er spot på, hvor vigtige bibliotekarer og informationsspecialister er for samfundet.

Hatun Ünsal,
juridisk konsulent:

Du blev ansat midt under fusionsforhandlingerne. Hvordan har det været at starte nyt job i en organisation, som er på vej mod en fusion?

- Jeg kendte godt til KI's fusionsplaner, da jeg blev ansat, men jeg var alligevel ikke forberedt på de store følelser, som var involveret i processen. Jeg har på meget kort tid opbygget mig en arbejdsidentitet i forbundet, og fusionen den 1. november 2023 bliver derfor også en omvæltning i mit arbejdsliv.

Er der noget fra KI, du håber, vil følge med over i DM?

- Jeg oplever en kæmpe nidkærhed omkring bibliotekarfaget, og der bliver lagt en ære i god rådgivning af vores medlemmer. Det håber jeg, vi formår at tage med over i DM.

Niels Bergmann,
udviklingskonsulent og
arrangementsansvarlig:

Du har været ansat i forbundet siden 1999. Hvad har været særligt ved at være ansat i en lille fagforening, og hvad glæder du dig til ved at komme over i en større?

- Jeg har alle årene haft fornøjelsen af at være i kontakt med utroligt mange af vores medlemmer. Når man er en lille fagforening, kommer man i vidt omfang til at kende medlemmerne. I en lille organisation som BF og nu KI

har jeg haft mange forskellige kasketter på og arbejdet med en palet af forskellige opgaver inden for blandt andet web, kommunikation, formidling, netværk og arrangementsplanlægning. Nu ser jeg frem til at få en langt større gruppe medlemmer, jeg skal servicere: kort sagt flere, som kan få glæde af de arrangementer og medlemstilbud, som jeg fortsat skal være med til at sætte i søen. Og så glæder jeg mig til at få kolleger, som arbejder inden for samme område.

Som forbundets arrangementsansvarlige, hvilke perspektiver ser du ved fusionen i forhold til medlemmernes arrangementstilbud?

- Det helt indlysende, at vi med mange flere medlemmer vil kunne udbyde flere arrangementer - og at der vil komme flere tilmeldinger, så mere vil kunne gennemføres. KI's medlemmer kommer i DM sammen med mange flere fagligheder og folk med forskellige kompetencer. Her ligger der en masse viden og læring, som skal udforskes. Jeg håber, at vi i DM kan bidrage til at bringe medlemmer tættere på hinanden. Så man kan inspirere og lære af hinanden, også af dem med andre faglige baggrunde. Det håber jeg, vi kan være med til at facilitere. Derudover vil vi fortsætte arbejdet fra KI med at give medlemmerne faglig inspiration, viden om nye tendenser og bidrage til, at deres kompetencer er konkurrencedygtige.

Udgiver

Forbundet
Kultur og Information

Tekst og redaktion

Kassandra Maria Phares

Forsidefoto

Jakob Boserup

Design og layout

Crete Bendixen
BY
BEN
DIX

Tryk

KLS PurePrint A/S

Redaktion afsluttet
oktober 2023

Særlig tak til

Nan Dahlkild, lektor emeritus
Institut for Kommunikation,
KU, medredaktør af *Dansk
Bibliotekshistorie*

Jesper Jørgensen,
arkivar Arbejdermuseet

Dorte Ellesøe Hansen,
tidligere medlem af KI
og tidligere ansat ved
Arbejdermuseet

No. 001
KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG

PurePrint® by KLS
Produced in accordance with
the Cradle to Cradle

”Ambitionen i KI har altid været at søge indflydelse og samarbejde til gavn for medlemmerne. Og det gælder også med fusionen.”

Formand KI, Tine Segel

Læs mere om fusionen side 36